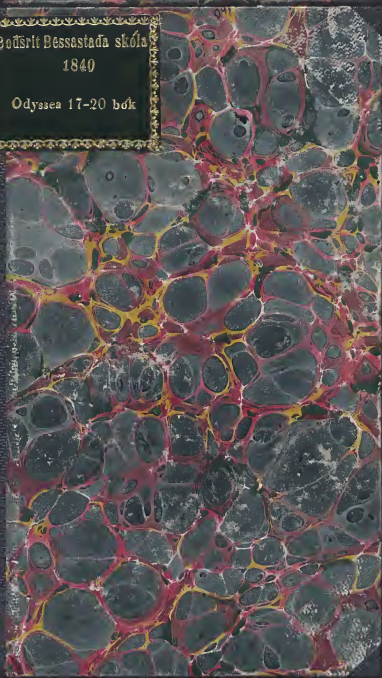
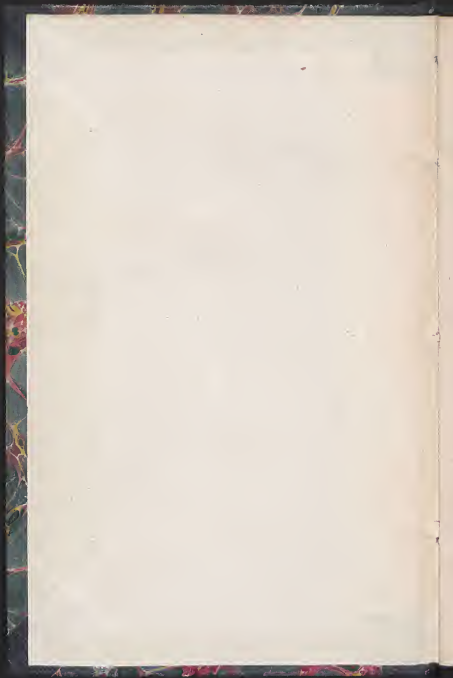
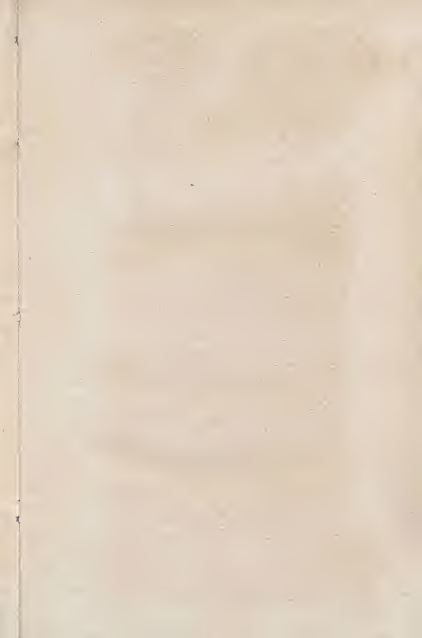

Boðsrit Bessastada skóla
1840

Odysea 17-20 bók

Skóla = Wátid

í minningu

Sæðingar = dags

við allra náðugasta Konungs

Fridriks Sjötta,

þann 28da Janúarii 1840,

er haldin verður þann 2. Febrúarii 1840,

boðub af

Kennurum Bessastada Skóla.

Seytjándá, átjándá, níttjándá og tuttugt

asta bótt af

Homeri Odyssea,

á íslensku úttagðar af

Sveinbirni Egilsyni, Uðjúnkt.

Lundobólshasafn

Videyar Klaustrí,

Prentað á kostnað Bessastada Skóla.

1840.

Odysseifs drápa.

Seytjándi bók.

Suntak: Telemachus vísar fædur sínum til borgarinnar, fer þángad sjálfur, veilsar móður sinni, fer svo út á torg að tæka móti Teóklýmenus, gæsti sínum, leidir hann heim og heldur honum veizlu; að þeirri veizlu segir hann móður sinni frá ferdalagi sínu, en Teóklýmenus spáir heimkomu Odysseifi. Eumeus fylgir Odysseifi til borgarinnar; þeir mæta geitahirdirnum Melantius, sem atyrdir Eumeus og misþýdur Odysseifi. Þegar þeir koma að höllinni, deyr Argus, hundur Odysseifs, þegar hann þeckir húsbónda sinn. Odysseifur gengur inn í höllina, hvar bidlarnir sitja að veizlu, bidur þá ælmu, og gefa honum margir, en Antínóus leggur á móti honum, og kastar í hann fótstæmli. Penelopa gerir bod þessum fórukarli að sinna sig, en hann segist muni tala við hana síðar. Eumeus fer aftur heim til sínum Evöldid.

Þá er hún árborna, rósfíngrada Morgungyðja kom í ljós, þá batt Telemachus, hinn ástfólgni sonur þess

ágata Odysseifs, fagra ilfló undir fatur sér, og tók í hönd sér sterkt spjót, sem honum var greiðhæst, lék honum nú hugur á að komast til borgarinnar. Hann talsáði þá til síns svínahirdis: eg ætla nú til borgarinnar, fadur sæll, svo móðir mín fái að sjá mig; því eg býst ekki vild, að hún láti fyrir af þeim harmsfulla gráti og táruga trega, en hún hefir litid mig angum. En fyrir eitt vil eg biðja þig: þú skalt fylgja gesti hinum vesæla til borgarinnar, svo hann geti sníkt sér þar út málsverð, mun þá hvort, sem vilja hefir til, vífja honum braudbita og vinsopa; en sjálfur er eg með augnu móti til fær að veita hvorjum manni ásjá, þar sem svo stórar hugraunir ama mér. Láti gesturinn sér þykja þetta, mun hann sjálfur hafa verri þar af; það er vandi minn, að segja eins og mér býr í brjósti. Þinn ráðsvinni Odysseifur svaraði honum og sagði: eg gef þá ekki heldur um, vinur, að dvelja hér lengur; það er betra fyrir mig, fátækur manni, að biðja mér matar í borginni, en á landsbyggðinni: því þar mun hvort greidvifinn maður vífja mér einhverju; eg er nú, hvort sem heldur er, ordinn of gamall til þess að vera á útbiðum og gegna öllu því, sem ráðsmadurinn kann fyrir mig að leggja. Far þú! madurinn þarva, sem þú til nefndir, skal fylgja mér, undir eins og eg er búinn að orna mér við eldinn, og mér er farid að hlýna. Þar eru ekki kerlegar, síkurnar, sem eg er í; eg er hræddur um, að eg verði innkúlfa af morgunhelunni, því þér segid, að hédan sé lángrur vegur til borgarinnar.

Þá hann hafði þetta sagt, gekk Telemakkus út úr bænum; hann hvatti sporid, því hann hafði hug á að gera biðlunum eitthvað illt. En er hann kom til hallarinnar, reisti hann spjót sitt upp við þá háfu stöð,

geff svo inn og steig yfir steinþroskuldinn. Þóstran Euryklea var þá að breiða feldi á þau haglega smíðudu háfæti, hún sá hann fyrst af öllum, og gekk grátandi á móti honum; síðan sáfandust þernur hins þrautgóða Odysseifs í kríngum hann, sэгundn honum, og kystu hofud hans og herðar. Því næst gekk hin vitra Penelopa út úr kvennasaluum, var hún líf Artemis eða hinn gullföggu Afrodítu; hún umfadmadi sinn kæra son báðum höndum grátandi, kysti hofud hans og bædi hans föggu augu, og taladi harmandi til hans skjótum orðum: þar ertu kominn, Telemakkus, elskulífð mitt! Eg hugfadi, að eg mundi ekki sjá þig frammar, síðan þú sigðir til Pýlusborgar, leyntlega og móti vilja mínum, til að spyrjast fyrir um fœdur þinn. Þát nú sjá, segdu mér, hvors þú ert ordinn vífari. Sá greindi Telemakkus svaradi henni: vektu ekki upp aptur harma mína, móðir mín, og fveykту ekki á mý hugarsorg í brjósti mínu, enu þótt eg hafi undan stýrt bérhýnilegum lífsháfla. Taktu heldur lang, og far í hrein klæði, og heit á alla gudina, að sórna þeim fullkomnum hundradsfórnnum, ef Seifur lætur þéc andid verða að hefua harma þinna. Sjálfur ætla eg að gánga út á torg til að bjóða heim gesti þeim, sem mér varð samferða hínagá frá Pýlusborg; eg sendi hann á undan mér með mínum ágætu fórunautum, og bad Píreus að hafa hann heim með sér, og gera til hans vel og samilega, þar til eg kæmi. Þannig mælti hann, en hún gaf stad orðum hans; hún langadi sig, fór í hrein klæði, og hét á alla gudina, að hún skyldi sórna fullkomnum hundradsfórnnum, ef Seifur léti henni andnast að reka harma sína.

Því næst gekk Telemakkus út úr herberginu, hann héldi á spjóti sínu, og hinir fótþvottu hundar fylgdu

honum. Þá brá Atena yfir hann slíkri foekunnar seg-
 urd, að allur lýður stardi á hann með undrun. Þá er
 hann kom á mótið. Þeir djarsamannlegu bidlar þyrpt-
 ust í kríngum hann, þeir töludu vinalega, en þjuggu yfir
 ír illu í hjörtum sínum. Hann fordadi þann mikla
 bidlasög, en fór heldur þingad sem þeir sátu, Mentor
 og Antifus og Saliterfes, er voru aldavinir södur hans,
 og settist hjá þeim, og spurdu þeir hann vandlega tíð-
 unda. Þinn spjórsmi Pirous kom þar til þeirra, hafði
 hann fylgt gæftunni um borgina og á torgi; lét Tele-
 makkus þá ekki líða á laungu, áður hann gekk á fund
 gestsins; taladi Pirous þá til hans að fyrri bragði:
 Telemakkus, sendu sljótt einhvörjar af þerum þínum
 helm til mín, svo eg geti skilad þér gjöfum þeim, er
 Menelás gaf þér. Þinn greindi Telemakkus svaradi
 honum: Vid vitun ekki, Pirous, hvornig þessi mál
 líkast. Fari svo, að þiur djarsamannlegu bidlar myrði
 mig í hollinu, og skipti með sér öllum söduræfi mí-
 um, þá vil eg heldur, að þú haldir sénu og niótir þess,
 en að nokkur bidlanna fái það. En ef svo fer, að eg
 fái unnid þeim bann og fjörtjón, þá er mér þokk á, ef
 þú vilt svo vel gjöra og færa til mín gjafirnar til hall-
 artunar. Að því mæltu leiddi hann hinn rannamædda
 gest heim til síu. En er þeir komu í hollina, lögdu
 þeir yfirhafnir sínar á legubekkina og hástöllana, stigu
 síðan niður í fogur langarfer, og langadu sig. En er
 ambáttirnar hófou langad þá og snurt með vidsmjört,
 lögdu þær yfir þá þykkvar yfirhafnir og kyrtla; stigu þeir
 svo upp úr laugiani, og settust á legubekkina. Þá kom
 herbergis mey með handlangar vatn í fogri vatuskönnu af
 gulli, sem stóð á silfurfati, hún hetti vatninn á hendur
 þeim, að þeir þvæði sér, setti svo hjá þeim fágad bord.

Eii heidvirða matselja kom með braud, og lagði það á bordið, hún bar og fram margskonar rétti, og veitti súð; lega það sem til var. Móðir Telemakkusar sat gagns vart honum á legubekk við dyrustaf herbergisins, og var að spinna smábænd. Þeir tóku nú til þess tilreidda matar, er fram var settur; en er þeir höfðu sáðt loft sína á mat og drykk, tók hin vitra Penelopa svo til máls: Eg ætla nú, Telemakkus, að fara upp á lopt, og leggjast í hvílu mína, sem orðin er mér að sorgar-sæng, og hefir báðagt í tárnum mínum, ávallt síðan að Odysseifur fór til Ílusborgar með Atreifsönnum; þú ætlar ekki, hvort sem heldur er, að segja mér glögglega, hvort þú hefir fengið nokkurstadar fregn um heimför föður þíns, fyrir en þeir djarflegu bidlar koma inn í stofuna. Hin greindi Telemakkus svaraði henni: Eg skal nú segja þér satt þar frá, móðir mín! Þér sórum til Þýlusborgar, og komum til Þjóðhöfðingjans Nestors; hann hósti mig í sinni háfu höll, og tók mér ástamlega, eins og faðir mundi sýni sínum, nýkomnum frá útlönd; um eptir lánga burtuvið; eins ástúðlegar vidtökur veitti hann mér, og hans frægu synir. Þó fortók hann, að hann hefði nokkura fregn fengið af nokkruum lifanda manni um hinn þolgóða Odysseif, lífs eða líðinu. En hann fékk mér hesta og sterkan vagn, og lét fylgja mér til Atreifsönar, hins spjótsíma Menelæis. Þar sá eg Helenu hina Argísku, sökum hvörrar Argíar og Trójumenn höfðu margar þrautir þolad, að ráðstöfun gudanna. Hinu rómsterki Menelæis spurði mig þegar, hvorra erinda eg væri kominn til ennar helgu Lakemonar, en eg sagði honum allt, sem var; talaði hann þá til mín þessum ordum, og sagði: Mikil er til þess að vita, að menn þessir sem sjálfir eru þreklausir, skuli

hafa bragðað að leggjast í rekkju þess manns, sem reyndur er að því, að hann hefir hardan karlmanns hug! Það mun fara fyrir þeim, eins og fyrir hind þeirri, er leggur uýgotna kálfa sína, sem enn þá eru á spenanum, í bæli hlús sterka ljóns, ráfar síðan á beit um heidar og grófuga ásdali, en eptir á kemur ljónid í bæli sitt, tekur báða kálfana, og veitir þeim grimman dauðdaga. Eins mun fara fyrir bidlunum, að Odysseifur mun veita þeim grimman dauðdaga. Þadit Seifur og Atena og Appollon! eg vildi óska, að hann Odysseifur væri nú kominn á fund bidlanna, og væri núna eins og hann var forðum, þegar hann gekk til leiðs í hinu sögru Lesbey, og glímdi kappglinnuma við Silomelusson, og feldi hann af kröptum, svo allir Akkar urðu alls hugsar segur; þá mundu allir bidlarnir verða flammisfir, og giptingin þeirra fara raunalega. En hvað því viðvíkur, sem þú spyr mig um og bidur mig að segja þér, þá skal eg ekki segja þér annað en það, sem er, og ekki halla sögu minni eða leida þig í viku, heldur segja þér það, sem hinn samfróði sjáfarólbúngur sagði mér, og aungvu orði þar af leyna. Hann kvaddi séð hafa Odysseif í þúngum raunum á einni ey í húsnum Landvættar nokkurrar, Kalýpsóar, sem heldur honum hjá sér naudugum, en hann getur ekki komið þeim til síns fædurlands, þar hann hefir eingin árþiun flíp eða ræðara, sem geti flutt hann yfir þann breiða sjóarflöt. Evi mælti Atreífason, hinu spjórfimi Menelás. En er eg hafði aflófid erindi mínu, fór eg heimleidis aptur, gáfu hini óbandlegu gudie mér þur, og greiddu fljótt fór mína til míns færa fædurlands. Evi mælti hann, en heini þrá mjug við þessa sögu; þá mælti hann godumliki Teóklýmennus þessum ordum: Þú heidvirða kosta

Odysseifs Laertessonar! ekki hefir hann verið sannfróður um þetta. Taktu nú eptir því, sem eg segi, því eg skal segja þér sanna spá, og aungvu leyndu þig. Þiti þad Seisfur, æðstur guda, og þetta gestabord, viti þad eldstalli hins ágæta Odysseifs, sem eg nú er til kominn, ad Odysseifur er nú vilsulega annaðhvort seztur ad í sínu fædurlandi, eða hann rásar þar um fríng, og hefir spurn af þessum illverkum, og ætlar sér ad vinna öllum bidlumum eitthvad til meins. Eg sá þann spáfugl, sem þetta bodadi, þá eg sat hjá því þóptusterka skipi, og gat eg þegar um þenna fyrirburð við Telemakkus. Sú vitra Penelopa sagði til hans: Eg vildi óska, gestur, ad þessi spá rættist; þá skyldir þú sá hjá mér bestu vidrökur og margar glafir, svo ad hvort, sem yrði á vegi þínum, skyldi telja þig lánsmann.

Þannig töludust þau við, en bidlarutr skemtu sér á meðan ad tóskuleik og spjótkafti á því lagda gólfi fyrir framan stofu Odysseifs, þar sem þeir voru vanir ádur ad hafa ýmiðlegt ofríki í frammi. En er leid ad matmáli, kom féð allstadar ad frá landebyggðinni, og fylgdu því sömu menn og vant var. Þá sagði Medon til bidlanna, hann var þeim kærstur af kóslurumum, og sat ad veizlum með þeim: með því þér sveinar, hafid allir skémt yður ad leikum, þá gangid inn í stofu, ad vér búum þar til máltíðar; þad er aldrei lakara, ad taka kvæld; verð í tæla tíð. Eyo mælti hann, en þeir félluft á þad, sem hann sagði, stóðu upp og gengu inn. En er þeir komu í stofuna, lögdu þeir af sér yfirhafnir sínar á legubekkina og hástöllana; tóku nú til ad slátra stórum sauðum og seitungum, þeir slátrudu og alifólum, og einu nauti af hjördinni, og matbjuggu til veizlunnar.

Odysseifur og hinn ágæti svínahirdir þjuggust nú af stad til borgarinnar utan af landsbyggðinni. Hinn fyrirmannlegi svínahirdir tók þá svo fyrri til máls: með því þér er meir í mun, gestur, að halda til borgarinnar í dag — og vildi eg þó heldur láta þig vera hér eptir til að gæta bæjarins, ef eg þyrði það fyrir húsbóndanum, því eg er hræddur um að hann þá deili á niðg sefuna, og eru þvingbærar ávitur húsbændanna — komdu þá, við skulum halda af stad, því nú tekur mjög til að líða á dag, en hætt við, að heldur svali að þér undir kosldid. Eá ráðgóði Odysseifur svaraði honum: eg fer nærri um meiningu málsins, og allvel skilst mér það er þú segir; við skulum strax fara af stad, en þú verður þá að vísa mér veg alla leidina; ljáðu mér líka einhverja tilhöggnu kofsu til að stýdjast við, ef þú átt hana til: því þid segid, að vegurinn sé ógreidsjár. Að því mæltu kastaði hann þeim herfilega malpoka á bak sér, var hann víða gættur, og í fléttuband til að halda í; en Rómens fékk honum staf, sem Odysseifi þókti við sitt hæfi. Gengu þeir nú af stad, en hundarur og smalamennirnir, sem eptir voru, gættu bæjarins; Rómens fylgdi konunginum til borgarinnar, var hann í háte sem annur fátæklíngur og gamall karl, studdist við staf sinn, og var í vondum stíðum. Þeir gengu áfram grýttan veg, en er þeir nálgudust borgina, komu þeir að sagri vatnslínd, hvar borgarmenn höfdu vatnsból sitt, á henni voru mannaverk, og höfdu þeir Itakus, Neritus og Polyktor hláðid hana upp. Í fríngum líndina var frínglóttur runnur af vatni; þspum, en kalde vatnið bunnadi ofanaf berginu; uppi á berginu var stalli Landvettanna, hvar allir ferðamenn voru vanir að bióta. Melantius Doliusson mætti

þeim hjá þessari lind; hann rak geitur til snærlugs handa bidlunn, var það einvalafé af öllum geithjörðunum; með honum voru tveir smalar. En er hann leit þá Pomeus, atyrðti hann þá gífurlega og smánarlega, svo Odysseifi fór að ganga nær skipi. Tók hann svo til orða og sagði: Nú sannast það, að sækjast sér um lífið, saman níðingar Krída! eða hvort ætlar þú, armur svínahleðir, að fara með mathákinn, þenna viðbjóðslega sörnkari, veizluspillirinn? Það mun vera vandt þessa karls að ganga frá einum dýrustafnum til annars, og núa sér upp við þá, meðan hann er að bjóða um bita ofar í sig; ekki mun hann vera vanur að mælast til (stórgjafa) sverda eða katta. Ef þú leðir mér þenna sörumann til að gæta fjárhúsa, moka kvíar og bera lidlingum brum, þá gæti hann fengið misu að drekka, svo honum skyldi vara fiskur í lærun. En ekki er við því að bjaast, að hann renni að ganga að vinnu, þar sem hann ekki hefir öðru vanið en ómennskuverkum; hirt mun honum ljúfara, að ganga um bygðir, og sníka sér út mat til að láta í hie sína, sem aldrei verður fyllt. En það segi eg þér, og það mun eptir ganga, að ef hann kemur í höll hins ágæta Odysseifs, þá mun barid verða á honum í höllinni, og reiddar að honum margar fótstavar, sem bylja munu á stólk honum. Þá hann hafði sagt þetta, hljóp hann upp á Odysseif, eius og gapi, um leid og hann gekk fram hjá, og rak fótinn í mjódm hans; þó gat hann ekki hruðid honum út af stígunni, því Odysseifur stóð fast fyrir og bifadist ekki. Þá runnu tvær grimur á Odysseif, hvort hann ætti heldur að vada að honum með kylfuna og rota hann til dand, eða skyldi hann fara hann á lopt, og reka hann niður ell jarðar á höfundid. Hann hafði samt þol við, og

hepti skap sitt; en svínahirdirinn einblíndi framan í Melantíus, og rak í hann flammur, fórnadi síðan upp höndum og badst fyrir ræðilega: Þér Landvættir, dætur Seifs, sem ráðid fyrir þessari lind! hafi Odysseifur nokkuð sinni brennt saudalæri eða fíðlingalæri, vasin í feitri netju, á stalla ydrum, þá veitid mér þá bæni, að þessi afreksmaður komi, og leiddum þú honum heim; mætti þú svo fara, að hann lækkadi í þér oflátid og frekjuna, sem í þér er núna, af því þú alltaf ert sjálfur að ráða inn í borgina, en lætur ónýta smala týna fénu á meðan. Melantíus geitahirdir svaradi honum: heyr á endemi! hvað segir hrekfóls hundurinn! Þenna hund skal eg einhvörntíma slytja á þóptustærku, svartu skipi langt í burt frá Ítökum, og fá fyrir hann drjúga matvöru. Eg vilði óska, að Appollon Silfrimbogi slyti Telimakkus til bands í höllinni í dag, eða hann félli fyrir bidlunum, svo það færi fyrir honum eins og honum Odysseifi, sem mist hefir heimkomu sinnar langt úti í löndum. Þá hann hafði sagt þetta, skildist hann við þá, því þeir gengu hægt, en hann fór harðt, og kom brádt til konungshúsfanna, gekk þegar inn, og settist meðal bidlanna gegnt Þreymakkuasi, því hann unni honum mest. Frammistaðumennirnir lagðu fyrir hann fjötustamt, en síð heidvirda matselja kom með brand handa honum að borða, og lagði það fyrir hann.

Þegar Odysseifur og hinn ágæti svínahirdir komu að höllinni, numu þeir stadar. Þá bar fyrir eyru þeim eyminn af horpuflættinum, því Semíus var þá tekinn til að kveða bidlunum til skémtunar. Odysseifur greip þá í hönd svínahirdiesins, og mælti: Þetta munnu vera þin sögru hús Odysseifs, þau eru mjög auðkænd, og bera af öllum þórum húsum, stendur eitt hús af enda auuars; hefir hann

vandad mjög veggj og veggjabrúinir að forgardinum; fyrir dyrunum eru tvöennar hurdir með góðri læsingu, og mun einginn maður fá hér inn brotist með vopnastyrk. Ekki eg, að hér munu margir meun að veizlu sitja, því bæði bregdur hér fyrir steikarilminum, og líka kvedur harpan við, sem gudirnir gerdu að lagskonu veizlunnar. Ev-meus sviuahirdir svaradi honum, og sagði: Rétt skilst þér, og ertu nærgættinn maður í þessu sem öðru. Nú skulum við taka saman ráð okkar, hvorsu við skulum að fara. Þú skalt gera annaðhvört, að þú gaff fyrir inn í höllina, og í flokk bidlanna, og skal eg þá vera hér eptir: eda bíddu hér stundarkorn, ef þú vilt það heldur, en eg skal ganga tuu á undan. Ekki skaltu samt hafa lánga dvöl, því hætt er við, ef einhvört sér þig úti fyrir, að hann annaðhvört ljósti þig eda hrindi þér; hugaðu eptir því. Eá margreydi, ágati Odysseifur svaradi honum og sagði: jeg veit, jeg skil, það þarf ekki að segja mér allt. Far þú á undan, eg skal vera hér eptir. Vist em eg ekki óvanur höggum eda stotum; eg á þrautgóðan hug, því eg hef margt illt þolad bæði í sjáfarvolki og orustum, svo mig gildir einu, þó þetta batist þar ofan á. En hinn ásjáða og meinsamlega sult fær enginn dulid; hann er munnnum margs ills ollandi: hans vegna eru jafnvel herskip gerð út í leidsángur yfir hid ófrjóffama haf, til þess að herja í óvinalöndum. Þannig töludust þeir við um þetta. Hundur nokkur, sem þar lá, lypti þá upp hausnum og reisti eyrun; það var Argus, hundur hins þolgóða Odysseifs. Þann hund hafði Odysseifur sjálfur uppalid forðum, án þess þó að hafa hans nokkur not, því Odysseifur fór áður til ennar heilgu Þrusborgar. Áður fyrr meir voru úngir menn vanir að fara með

hanu á býraveidar, til að ná skógargeitum, ráðhrum og hérum; en núna, af því húsbóndi hans var ekki við, lá hann umhirdingarlauð á stórum hang, sem var fyrir framan húsbýr Odysseifs; hafði þángad verið borinn mikill hangur undan málafnum og nautum, og ætluðu þrælar Odysseifs seiunta meir að fara út myljuna til að teja þann mikla fontingsvöll, er Odysseifur átti. Á þessum hang lá hundurinn Argus, og skreid nú kvíkur. Nú sem hundurinn varð þess var, að Odysseifur var þar kominn, þá fladradi hann rófunni og lét bæði ryun lafa, en hafði nú engann máttinn að skreidast til húsbónda síns. Þá leit Odysseifur undan og þerradi af sér tár. átti hann hægt með að gera það, svo Eomeus væði eigi var við. Eidan tók hann til orða: Þetta er næsta undarlegt, Eomeus, þar liggur hundur á hanginum, sem að vísu hefir ágætlegt vaxtarlag, en hit veit eg eigi til satns, hvert hann hefir verið eins hvat: ur til hlaups, eins og hann er vaxinn hlanpalega, eða hann er rétt sem aðrir stofurakkar eru vanir að verða, þeir er eigendurnir ala sér upp til gamans. Eomeus svinahirðir svaradi honum og sagði: Þar liggur hundur þess manns, sem dáinn er langt, langt úti í löndum. Ef hann væri nú eins þreflegur og eins til aftré, eins og hann var, þegar Odysseifur skylði við hann, þá hann fór til Trójuborgar, þá mundi þér gefa á að líta, þegar þú sæir, hvað hann er bæði frár og knár; því ekkert kvíkindi, sem hann lagði í einelti, gat forðað sér fyrir honum innst inni í skógnum, þar sem einnarnir voru þéttastir, því hann var allra hunda spors vífastur. Nú er þessi hundur aumlega staddur. Það sér á, að lánardrottinn hans er dáinn langt í burt frá fædurlandi sínu; því ambáttirnir, sem aldrei hirta um

neitt, leggja aumgva ræft við hann. Það er segin saga, þegar húsbændurnir eru ekki uppi yfir þráttinum, þá neuna þeir effert handtaf ad vinna af því, sem þeir eiga ad gera; því hvær sá maður, sem hinn háþrum; andi Seisfur hneppir í ánaud, verður ekki nema hálfur maður til dygðar og trúmennisfu upp frá því. Ad því mæltu gekk hann inn í höllina, og inn í stofuna til bidlanna. En banagyðjan sem ræður þeim tynna dauða, heltof Argus, undir eins og hann hafði litid Odysseif augum á tuttugasta árinu. Hinn godumliki Telemakkus sá fyrstur af öllum, hvar svínahirdirinn gekk inn í stofuna, og bendi honum undir eins, ad hann skyldi koma til sín. Evinahirdir litadist um, og sá hvar stóll stóð, sem brytinn var van; ur ad sitja á, þá hann skamtadi bidlunum kjör, þegar þeir sátu ad veizlum í höllinni; Þenna stól tók svínahirdirinn, bar hann þóngad sem Telemakkus sat við bordið, og setti hann þar gagnvart honum, settist síðan á stólinn; tók kallarrinn þá til deildann verð og lagði fyrir hann, og fekk honum braud með úr kórsuinni.

Ekki leid á laungu, áður Odysseifur gekk inn í höllina á eptir honum; var hann líkur aumlegum fátæklingi og gömlum karli, studdist við staf sinn, og var í ljórum lórfum. Hann settist á eskíþræstuldinn fyrir innan dyrnar, og halladi sér upp við dyrustafinn; stafurinn var af sýpresvidi gjör, og hafði smidurinn telge hann haglega til, og gert beinann eptir snúru. Telemakkus tók heilt braud upp úr þeirri fallegu kórsu, og svo mikid af kjöti, sem hann gat höndum yfir greipad, kalladi til sín svínahirdirinn og sagði til hans: far þú með þetta, og fær gestinum, og seg honum ad ganga fyrir sérhvörn af bidlunum, og bidja þá ad gefa sér;

Því þursamanni heutar ekki að vera ófrónum. Svo mælti hann, en svínahleidirinn fór, þegar hann hafði fengið þessi boð, gekk hann til gesthúss. og sagði: Telemakkus sendir þér þetta, gestur, og segir, að þú skulir ganga fyrir hvörn af bidluunum, og biðja þá gjafa; segir hann, að þelm manni, sem lifir á bónbjörgum, henti eigi að vera ófrónum. Sá ráðagóði Odysseifur svaraði honum og sagði: völdugi Seifur, veit mér þá þan, að þú lát Telemakkus verða auðnumann, og hlotnast allt það, er hann æfir sér. Að svo fyriræltu tók hann við sendingunni báðum höndum, og lagði hana til fóta sér, þar sem hann sat, ofan á pokaræfilinn, fór svo að jeta, og var að því, meðan sauugmadur urinn kvad í höllinni, og stóðst það á endum, að hann var bilinn að jeta, þegar hlun ágæti sauugmadur hætti. Nú tóku bidlarnir til að hafa hátt um sig í höllinni; gekk Atena þá til Odysseifs Laertessonar, og rak eptir honum, að hann gengi fyrir bidlana og bæði sér beina, svo hann kæmist að raun um, hvortir af bidluunum væri sannsýnir meun, og hverjir eingum réttindum um fleytti; og arleði hún þó ekki að heldur að hlífa neinum þeirra við óhamingsunni. Odysseifur fór nú, og tók til hægrameglu í höllinni, bað hvörn mann að gefa sér, og rétti hendur frá sér hvaðanæfa; lét hann þetta, eins og hann hefði lánga lengi lifað á bónbjörgum. Þeir kentu í brjósti um hann, og gerðu honum úrlausn; fannst þeim mikil um þenna mann og spurði hvort annan, hvort hann væri, og hvaðan hann kæmi. Þá tók Melantkus geitahirðir svo til orða; Hlustid til, þér bidlar hinnar víðfrægu drottunngar, meðan eg segi það, sem eg veit um þenna gest, því eg hefi séð hann áður. Það er víst, að svínahirðir

trinn fylgdi honum hringad, en hitt veit eg ekki með vissu, hvortar áttar hann er. Svo mælti hann, en Antínóus deildi á svínahirtirinn, og sagði: hví fylgdi þú, illaræmði svínahirdir, karli þessum til borgarinnar? eda þesum vér ekki nóga aðra flokkumenn og leida fá: tæklinga, sem gera hér veizluspjöll? eda þykja þér þeir ossáir, sem hér eru samau komnir og eta upp eignar hans húsbónda þíns, að þú skulir hafa farid að bjóða þessum karli hringad líka? Womens svínahirdir svaradi honum, og sagði: Ekki er þetta fallega talad af þér, Antínóus, svo gófumann manni. Hvort ætli geri sér ferd til þess, að bjóða til sín ókunnun manni úr öðru landi, nema sjá þiun sami sé að einhverju þjóðnytur, aunadhvort spámatur, eda læknir, eda mjódur, edur og andrifur sanngmatur, er kvædid geti mænum til skem: unar? Því slíkir menn eru öllum velkomnir um víða veröld. En varla fer nokkur að bjóða til sín snikju: gesti, sem jeta mundi sjálfan hann út á húsgang. Það er skritid, að þú skulir allsajafna vera verri við þrælaua hans Odysseifs, en allir þinir bidlarnir, og elufanlega við mig; en eg skrefti því ekki, meðan eg veit af þeim lífs í höllinni, þinni vitru Penelopu og þinum godum: líka Telemakkus. Þinn greindi Telemakkus svaradi honum: þegi þú! Þú mátt ekki vera svorull við þenna mann. Það er áttid vandi Antínóusar, að vera meins: ertinn með óþagum ordum, og líka eggjar hann aðra til þins sama. Þá hann hafði sagt þetta, taladi hann til Antínóusar skjótum ordum: þásallega lætur þú þér um mig hringad, Antínóus, rétt eins og fadir um þen sinn! Þar sem þú býdur með skóryrduni, að reka gestinn úr úr höllinni. Gud láti það aldrei verda! Takru eitt: hvað vil, og gefdu gestinum; eg meina þér það ekki, uer,

eg er þess heldur hvetjandi; þú þarft ekki að fordæst hana móður mína að því, eða nokkurn af þrælum þeim, sem eru í höll hins ágæta Odysseifs. Nei, það er ekki þesslegt, að þú sért svo lundtur; þú vilt langtum heldur eta sjálfur, en gefa öðrum. Antinóus svarði honum, og sagði: Hvað segir þú, stórvordi og ofur hugaði Telemakkus! Ef hvort bidlanna vífi að honum öðru eins, þá mundi hann ekki hingat koma optar, og ekki út fyrir dyr fara í þrjá mánuði. Þá hann hafði þetta sagt, tók hann fram undan bordinu fótaflöt, sem þar lá og hann var vanur að leggja á sætur sínar, þá hann sat að veizlum. Allir aðrir gáfu nú gestinum, og fyltu þoka hans með braud og kjöt, og mí atlaði Odysseifur bráðum að fara aptur á þröskuldinn, til að smakka á olmusugjöfum Akkæa, en gekk um leid fyrir Antinóus, og talaði til hans: Gef mér nokkud, kæri! Ego lígt mér á þig, sem þú munir ekki vera hinn lítill mannlegasti af Akkæum, heldur hinn gófuglegasti, því þú ert því líkastur, sem þú værir einhvort konungur. Þessvegna ber þér að vera orlátari af matnum, en aðrir; enda skal eg þá bera lofstír þinn út um víða veröld. Þær voru tíðirnar, að eg átti líka hamingjusláni að fagna, og átti andugt bú, gerði eg þá mörögum forumanni gott, hvørsu vesall sem hann var, og hvørs sem hann vid þurfti; eg átti ótal þræla, og margu hluti aðra, sem þeir einir eiga, er kalladur eru velsældsarmenn og andmenn. En Seiðfí Kronusfyni þóknadist að bregða þessu láni. Hann kom mér til að fara í lángferd til Egyptalands með víkingum nokkurum, til þess eg skyldi rata í ógæsuna. Eg lagði hinum bordsrónu skipum upp í Egyptasljót; þá bad eg mína kærur forunauta að vera kyrra vid skipin, þar sem vér höfum

tekid land, og gata skipanna, en sendi menn upp á leiti á njósu. En með því þeir voru ofstoppar og fylgdu einræði sínu, þá tóku þeir þegar til að eyða hina sögru afra Egyptalandsmanna, rana konum og úngbörnum, og dreva niður karlmannaþólfid. Nú barst hersagan flótt til borgarinnar; og er borgarmeinn heydu hersöguna, tógu þeir undir eins og lýfti af degi, og var þá hvort völlum þakinn förgangumönnum og vagnalídi og leiptranda málmí. Hin þrumugladi Seifur kom þá illum flóttu í líd mitt, svo einginn af mínum mönnum þerdi að veita víðadóm, því hástinn var á allar hendur; drápu landsmenn þar marga menn af öðs með beittum vopnum, handtöku sumu, og leiddu á land upp í ánaud. En mig gáfu þeir burt til Kýpreyar gellélagu nokkurum, er til heitra kom; lá hét Dmetor Jastusson, og var ríkur konungur í Kýprey. Kom eg nú einmitt þadan hingat, og hafi miklum raunum mátt. Antínóus svaradi honum og sagði: Svada óhamingja hefir stefnt hingat þessum meinvætt, til þess að gera hér veizluspöllum. Enúfadu fram á gólfid, og stattu þar, en komdu ekki nærri bordinu mín; annars er hætt víð, að þú farir ekki betri sök, en þú fórst til Egyptalands og Kýpreyar. Eru framan og ósvífinn sórlkarl hafi eg aldrei séð; þú gengur á ródina og kedillir fyrir hvörn mann, en allir eru svo hugsumarlahit, að þeir gera þér úrlausn: því þegar hvört hefir nóg fyrir framman höndurnar, hlífast þeir ekki víð; og eru óþarir á að gefa af því, sem aðrir eiga. Eð ráðagóði Óðysseifur veð þá til baka, og mátt: Sér er hvad! góðmennstann fer þá ekki eptir uelitinu hjá þér? Barla tryði eg þó, að þú tændir að gefa manni, sem bærði þig slímsl, svo miklis sem einn saltmola af þínu elgin bærði, lýft

Þú tínir ekki að láta neitt matarkyns af hendi rakna við mig, og situr þú þó við annara manna bord, og hefir uóg fyrir framan hendurnar. Evo mælti hann, en Antínóus varð við þetta enn reidari; hann leit til hans með reidivip, og taladi skjórum orðum: Nú hugsa eg þú kominist ekki klaklaust aptur út úr höllinni, fyrst þú hreytir úr þér smánæyrðum. Þá hann hafði sagt þetta, tók hann sótastörina, og rak hana á hægri øxl hans upp við hálsinn, en Odysseifur stóð fastur fyrir, eins og flettur, og þokadist ekki úr stad við högg þad, er Antínóus greiddi honum. Hann hrísti höfudid, en taladi ekki ord, því hann hafði illt í huga; fór síðan aptur að þröskuldinum, og settist þar, og lagdi af sér fullan malþokann, mælti síðan til bidlauna: Hlustid til þér. bidlar ennar víðfrægu drottningar, meðan eg tala þad sem mér býr í brjósti. Eginginn maður kveinkar sér eða lætur á sér festa, þó hann sái sár í bardaga, þegar hann er að verja sé sitt, naut eða saudi. Þér stóð ædrúvífi á, Antínóus laust mig vegna þess eg vildi sefa hid illa og meinsamlega húngur, sem er mönnum svo margt illt ollandi. En sé þad víst, að fátækir menn egi gudi: ina og hefndargyðjurnar að, þá óska eg, að Antínóus hreppi sitt banadægur, áður enn hann kvongast. Antínóus Eopitesson svaradi honum: sittu fyrir, gestur, og vertu að jeta, eða þá fardu burt, og eitthvad annad; annars máttu búast við, fyrir orðin, sem þú hefir, að sveinarnir dragi þig út úr höllinni á fátinum eða handleggnum, svo þú verdir allur hrúsladur. Evo mælti hann, en þeim þókti öllum stórlega fyrir, og þá tók einhvör af þeim ofstopafullu sveinum svo til orða: ekki var þad fallega gert af þér, Antínóus, að slá vesalings foru manninn. Einvör óheil stendur af þér! Hvort veit

nema þetta sé einhverr gub af himni ofan? Því gud: irnir, sem geta brugðid sér í allar myndir, eru vanir að gánga um bygdir manna í líkjum útlendra gesta, og gefa svo gætur að ofstoppa og síðlæti manna. Eyo mæltu bidlarnir, en Antinóus gaf aungvan gaum að orðum þeirra. Telemakkusi sveid sátt, að barid var á gestinum; þó feldi hann ekki tár af angum, heldur hrísti höfundid og mælti ekki orð, því hann hugfadi bidlunum ekki gott nidri.

Þegar hin vitra Penelopa heyrdi, að barid var á gestinum í stofunni, sagdi hún til ambáttanna: Eg vildi, að hinn bogfimi Nypollon lysti þig sjálfan eins! Mat: seljan Eörynomia svaradi henni: ef svo færi, sem vid óskum, mundi einginn þeirra líta þá næstu morgun sól. Hin vitra Penelopa svaradi henni aptur: að sonnu eru þeir mér allir leidir, heillin góð, af því þeir hafa illt með höndum; Þó er mér verst vid Antinóus, hann er mér leidir, sem hinn dimmi dauid. Einhverr útlendur auningi er að ráfa um hellina, og bidur el: musu, því arbyrgdin þrýstir honum til þess; allir hafa gert honum úrlausn og gefid honum, nema Antinóus, hann laust sótaföriunni ofan til í hægri øxl honum. Þann: ig taladi hún, þar sem hún fat í kvennafalaum hjá ambáttunum. Odysseifur var að snæða, meðan þetta var. Hún kalladi þá til sín hinn ágæta svínahirdir, og sagdi vid hann: Far þú, góði Eomeus, og bid gestinn koma; eg ætla að hafa orð af honum, og spyra hann, hvort hann hafi frétt nokkurstadar til hins þol: góða Odysseifs, eða séð hann sjálfur, því mér lígt svo á þenna mann, sem hann muni víða farid hafa. Eomeus svínahirdir svaradi henni, og sagdi: ef Akffear hesdu hljóðt um sig, drottning, þá mundi þér þylja flemtun

od tali þessa manns, svo segist honum vel frá! Eg hófsti hann í þriðjar nætur, og héldt honum í þrjá daga á bæ mínum, því hann hafði stöfkid af skipshjól, og kom fyrst til mín; og þó hefir hann enn ekki sagt til lofs alla raunabögu sína. Mér fór eins og manni þeim, er stórir á þauu faungmann, sem kvædur dandlegum mönnum til stentumar hjartnæm kvæði, þau er hann numid hefir af sjálftum gudunum; eins og menn lángræ þvi meir til að hlýða á hann, því lengur sem hann heldur áfram að kvæða: eins vord eg frá mér numinn, þegar hann sat hjá mér í kotinu og var að segja mér söguna. Hann kvædst vera gestavinur södur Odysseifs, og eiga heima í Krít, hvar ættnidjar Mínóss búu. Hann kom þaðan hringad nú fyrir slámmu eptir miklar þrautir og margvíslega hrakninga; læzt hann hasa frétt, að Odysseifur sé á lífi, hér nálægt í Tesprótalandi, og hasi medferðis margar gersemar heim til sín. Hin vitra Penelopa svaradi honum: Far þú, kalla þú hann hringad, eg vil láta hann segja frá því sjálfan, svo eg heyrri á. Vidlar þessir geta ferid í fordyrim og gannad sér þar, eða þá í stofunni, þar sem þeir eru. Þeim er látt í hug, þar sem eigur þeirra liggja ósterdtar heima hjá þeim, bædi kornmatur og hid ljúffenga vín, nema það sem hús karlar þeirra neytra; en sjálfir venja þeir hringad komur sínar dag hvörn, slátra nautum og sauðum og seitu geit sé, sírja að maunbodem, og drella hid slæra vín gegndarlaus, gengur þar mikid til af eigum mínum; því nú er ekki sá madur til stadins, er Odysseifs maki sé, til að bærgja þeisari óhamingju frá heimili mínu. Ef Odysseifur væri heim kominn í sitt södurland, og væri hér, mundi hann ásamt med igni sínum þessu þess óstikis, er þessir menn hasa í frammi. Svo mælti húa;

Þá fékk Telemakkus mitinn hnetta, svo að hátt tók undir í allri stönni. Þá hló Penelopa, og taladi þegar stórum ordum til Eomeusar: 'Fardu og falladu gestinn hingatil mín! Sérdu ekki, að sonur minn hnettradi til allra minna orða? Þar fyrir hugsa eg, að bidlunum munu banti búinnu öllum saman, og mun einginn þeirra undan komast dandanum og Danagpðjunum. En eitt vil eg segja þér, sem þú skalt taka eptir: ef eg kemst að raunum, að hann segi satt frá öllu, þá skal eg gefa honum samilegan klædnad til að vera í, bæði yfirhofn og kyrtill. Þá hún hafði sagt þetta, fór svínahirdirinn, þegar hann hafði fengid stílabodin, gekk til gestsins, og kvad svo að orði: Gestur góður, hin vitra Penelopa, móðir Telemakkus, kallar á þig; þó hún sé næsta soegmædd, leifur henni hugur á að fá einhverja fregn um mann sinn. Og ef hún kemst að raunum, að þú segir satt frá öllu, þá ætlar hún að gefa þér yfirhofn og kyrtill, sem þú heilt þarsnaest; en sadu: íng þinn geturdu fengid, með því að gátga meðal manna og bidja þér matar, því séchværr greidvifinn madur mun yfja þér einhverju. Hinn þrautgóði, áætti Odysseifur svaradi honum: að visu gæti eg, Eomeus, sagt þinni vitru Penelopu Þfariussdóttur þegar í stad sanna sögu um allt, því mér er fullkunnugt um hann, er vid hofum báðir ratad í sömu raunir; en eg þort ekki að hætta mér í flokk þinna svæfna bidla, hværra yfirgátgur og ofríki gengur fjöllumum hættra. Því áðan, þegar eg gekk um stofuna í meinteysi, laust hann mig madurinn, sem þarna er, svo eg kendi til, og gat hværti Telemakkus, né nokkur þinna aptrad því. Þess vegna skaltu segja Penelopu, þó hana lángi eptir fréttunum, að bida í herbergi sínu, þar til sólar:

lag er komid; þá gétur hún spurt mig um heimsför bónda síns, vilda eg þá hún veldi mér sæti nálægt eldinum. Því eg et í lélegum færum, eins og þér er sjálfum kunnugt, þar eg kom fyrst á þínar náðir. Evo mælti hann, en er svínahirdir hafði heyrt þessi stílabod, gekk hann til drottningar, og þegar hann var stíginn inn yfir þröskuldinn, taladi Penelopa til hans: kemurdu ekki með hann, Eomeus? hvað hugsar færunadurinn með þessu? kannste hann sé hræddur við einhvörun ójafnaðarmann, eda honn sé svo feiminn, að þori ekki að ganga um stofuna? Það er bággt að vera feiminn fyrir hann, sem lifa skal á bónbjörgum. Eomeus svínahirdir svaradi henni og sagði: Madurinn hefir rétt fyrir sér, og sama mætti hvörjum öðrum í hug koma: hann vill forðast ofríki hinna ofstopafullu bidla, og því segir hann, að þú stútur bíða til þess er sól sezt. Það er líka miklu betra fyrir sjálfa þig, að eiga tal við gestina og heyra andsvör hans í einrúmi. Þin vitra Penelopa svaradi honum: Ekki er úvindun gestsins óviturleg, hvort sem hann er; því varla held eg finnið nokkrastad: ar í heimi þeir yfargangsmenn, sem séu jafufrekjufullir, sem þessir menn. Þannig mælti hún, en sá ágæti svínahirdir gekk inn til bidlanna, þegar hann hafði stílað að erindinn; hann taladi þá stjótum ortum til Telemakkus og laut höfði til hans, svo aðrir stýldu ei heyra: Nú ætla eg að fara heim, kæri, til að gæta svínanna og hins, sem heima er, þinna eigna og minna, en þú skalt hafa gát á öllu innan hallar. Fyrst af öllu skaltu vera um sjálfan þig, og gæta þess, að þér verði effert að granda, því margir af Akkeum hafa illan hug til þín; tortýni Seisur þeim, áður en þeir verði ós að tjóni! Þinn greindi Telemakkus svaradi honum:

Evo skal vera, faðir sœll, en bíddu fyrst nátemálanna, og fardu svo; komdu svo aftur með morgunfárinu, og hafðu með þér úrvalið blóðfé, en eg skal með hjálpi hinna óþauðlegu guda þafa hér gát á öllu. Evo mælti hann, en Eomeus settist aftur á hinn fagra stól, og þá hann hafði etid og drúkkid lyst sína, gekk hann af stad til svínauna; hann gekk út úr forgardinum og höllinni, sem alsett var af bodsmönnum, stentu þeir sér við dansleik og saung, því þá voru komin nátemál.

Odysseifs Drápa.

Atjánd a b ó k.

Sanntak: Odysseifur sigrar Irus í hnefaleik. Penelopa kemur á fund bidlanna, og þiggur gjafir af þeim. Þernurnar í höllinni dára Odysseif, Erymaakkus spottar hann og vill slá hann. Bidlarnir fara um nóttina heim til sín, og taka á sig náðir.

Þar kom til hallarinnar húsegangsmadur nokkur, allra sveita kvikindi, sem þar var vanur að ganga um í Jotuborg og biðja sér ólmusu; hann var hiun mesti ofnefjumadur, stetaudi og sidreffandi; kraptalaus var hann og óhardur, en erid mikill á velli að sjá. Hann hét Arneus, það nafn hafði hans heidvirða móðir gefið honum; en allir hinir yngri menn kölluðu hann Irus, af því hann var því vanur að fara með skilabod, þegar hann var bediun. Þegar Irus kom í höllina, vildi

hann tala Odysseif úr húsi sínu, og sjórdist við hann stórvordur, og sagði: fardu biirt úr forðveinu, karl, ef þú vilt ekki verða fóttogadur! Sérdu ekki, að allir eru að depla til mín angnum, og biðja mig að draga þig út. Eg fyrirverð mja samt að gera það; stattu heldur upp, því annars er hætt við, að bráðum komi til hands anna milli okkar. Hinn ráðagóði Odysseifur leit til hans teiduglega og sagði: ekki er jeg að leggja neitt til þín, kunníngi, eða tala þér illa til, og ekki sé eg of sjónum yfir, þó einhvære greiði fyrir þér, og það ekki þó hann tafi ríflaga til. Það er nóg rúm fyrir okkur báða hérna á þróskuldinum. Það er óþarfi fyrir þig, að sjá ofsjónum yfir mér, þó aðrir geri mér gort; mér sýnist þú vera fótumadur líka, eins og eg; en hámingju; lánid veita gudirnir. **Æ**, vertu ekki að bjóða mér úr í handalögma! gerdu mig ekki illan! eg er hræddur um, að eg gæfi þér blódnaste, þó eg sé gamall; eg gæti þá líka betur haft fríd fyrir þér á morgun, því mig vonar, að þú mundir þá ekki koma í næsta sinn í höll Odysseifs Laertessonar. Húsgangurinn Trus reiddist við þetta, og sagði: heyr á endemi! enn hvað matháf; uriun fleiprar, eins og eldakerling! mér þækti gaman að finna þig í sjöru, berja á þér með báðum höndum, og þrjóta allar reurnar úr stoltinum á þér, eins og gert er við rúnækluu svinin. Veltadu þig nú, svo allir, sem hér eru, sjái upp á, þegar við berjumst. Hværinn áttu að geta barizt við úngan mann? Ad þessu þjarki voru þeir á þróskuldinum fyrir framan stofudyrnar, bádir fokreidit. Það ágæta hransfemenni Antínóus heyrði lætin til þeirra, hann sagði þá til bidlanna, og hló. dátt upp yfir sig: Slíkt hefir aldrei fyrr að borid, vinir! mikla blefsada stentak lætur gud verða hérna í

hollinni! Þeir eru að bjóða hvort þórum út að fljúga aftur á, gesturinn og hann Trus; við skulum strax etja þetta samþu! Ego mælti hann, en þeir stöfku upp allir hlæandi, og flýktust í kringum fornararlana, sem voru illa klæddir. Antínóus Eopitesson tók þá svo til orða: Hverid til, þér væstu bidlar, meðan eg tala frá ein orð. Hér eru nokkurar geitvambir yfir eldinum, saldar upp með mör og blóð, sem vér höfum ætlað til kvöldverdar oss. Hvort karlanna, sem ber af þórum og berur hefir, skal mega velja sér sjálfur hvort iðrid sem hann vill; frá skal og ávallt hér eptir sitja að veizlu með oss, og aungvum þórum fornumanni skulum vér leysa að koma í höllina til að bjóða ólmusu. Ego mælti Antínóus, og féllust allir á það, sem hann sagði. Hin slægvitri, margráðugi Odysseifur tók þá svo til orða: góðir menn, með aungvu móti em eg fær um, gamall maður og maður af vesöld, að berjast við unga mann. En með því sér sulturinn sverfur fast að mér, kynumst eg til að hætta mér undir högginn. En þá verdid þér allir að vinna mér þess styrkvan eid, að einginn yðar skal gera það Trusi í vil, að slá mig af hrekk með hardri hendi, til þess að hann verði mér yfirsterkari. Ego mælti hann, en þeir sóru allir, elus og hann mælti ist til. Þá tók hinn ágæti höfðingi Telemakkus til orða: ef þú, gestur, finnur hjá þér hug og dug til, að reka þenna karl af höndum þér, þá máttu vera óhræddur, að enginn af Akkeum skal gera þér mein; því hvort sem blakar þig hendi, hann skal eiga fleikum að mæta. Eg er gestgjafi hér, og þeir höfðingjarnir, Antínóus og Eorymakkus, sem báðir eru vitrir menn, skulu verða mér samþykfir hér í. Ego mælti hann, en þeir rómsu, aðu allir mál hans. Nú batt Odysseifur upp tótt:

ana um sig midjan; sáust þá læri hans, sem voru sjáleg og mikil, þá sáust og hans breiðu herdar, og bringan og þeir þreklegu handleggir; en Atena gekk þá til Þjóðhöfðingjans, og gerði alle hans límalag vortuglegra. Furðuadi bíðlana stórlega á þessu, og þá tók einhver þeirra svo til orða, í því hann leit til þess, sem næstur honum stóð: Einn fer illa fyrir vestlings Trusi, og má hann kenna sjálfum sér um. Einn að sjá larastodirnar, sem koma fram undan tærunum karlsins þarna! Evi mæltu þeir, en Trusi varð illa felmt við. Eigi að síður leiddu Þjónarnir hann fram, þá þeir höfdu stýtt hann upp, og drógu hann með valdi, var hann þá svo hræddur, að holdid nærði á beinum hans. Antínóus átalði hann, tók til orða og sagði: Það væri betur, að þú værir ekki til, og hefir aldrei til orðid, oflátungurinn þinn, fyrst þú titrar allur og ert lathræddur við þenna gamla mann, sem oræddur er af þeim raunum, sem hann hefir í ratsað. En eitt skal eg segja þér, sem eptir mun ganga: ef þessi Karl sigrar þig og hefir betur, þá skal eg flytja þig á skip, og senda með þig inn á meginland til Ekkeusis kóngs, sem sálgar öllum mönnum, er til hans koma; hann mun snida af þér nef og eyru, slita undan þér, og gefa þab hundum hrátt að jeta. Evi mælti hann, en við þetta setti enn meiri skjálsta að Trusi; síðan leiddu þeir hann fram, og nú reiddu báðir karlarnir upp hnefana. Þinn margþjáfi, ágæti Odysseifur hugsadi sig þá um, hvort hann skyldi ljósta svo harðt, að Trus fellt þegar í stad dauður niður; ellegar skyldi hann slá línslega til, svo að hann að eins jafnvörpadi honum. En er hann taldi þetta í hug sér, leijt honum ráðlegra, að ætla sér af, svo Ekke skyldi eigi gruna, hvort hann væri. Þáðir karlarnir reiddu nú til höggæ, kom högg Trusar á

hægrí oxl Odysseifs, en Odysseifur laust á hálsinu fyrir uedun eyrad, svo að innu springu beinin, gaus þá blóð; spýa fram úr Trusi, hann datt ástrandi til jarðar, japladi tönnum, og brauzt um á hæli og hnacka. Þeir gófgu bidlar fórnudu þá upp höndunum, og ætluðu að springa af hlátri. Odysseifur tók í fót Trusar, og dró hann út eptir forðyrinu, þar til hann kom að forgardinum, og stólpagánga dýrunum, þar reiðti hann Trus upp við húsfagards veggjum, lét þrif í hönd hans um, og talaði svo til hans stjótum orðum og sagði: Sirtu mí hérna, og bandadu móti sovinunum og hundunum! Elki skaltú, vejalíngurinn þinn, vera hér kóngur yfir gestum og gágangandi, nema þú viljir enn verri fór fara. Að því mæltu varpadi hann á bak sér þeim herfílega malþoka, sem vidda var gortottur, og í fléttuband til að halda í. Hann gekk nú aptur að þröskuldinum, og settist þar; en bidlarnir gengu inn í stofuna, og hlótu dátt, söguudu Odysseifi og sögdu: Seifur og aðrir óþaundlegir gudir veiti þér, gestur, allt hvað þú heilt æskir þér, og þér er hjartkærast, fyrir það að þú vandir af komu þessa matháks hér um bygðir; því bráðum munum vér flytja hann inn á meginland til Æketus kónigs, sem sálgar öllum mönnum, er til hans koma. Evi mæltu þeir, og varð Odysseifur gladdur við þessa orðheill. Þá lagði Antínóus fyrir hann stórt blóðmørsidur, en Amfinómus tók tvö braud úr kórfunni, og lagði fyrir hann, drakk honum síðan til af gullbikar, og sagði: heill þér, gestur sáll, eg óska, að þér hlotnist láu og hamíngja seiinna meir, þó þú egir nú við mörð báginði að berjast. Þinn ráðagóði Odysseifur svaradi honum, og sagði: Evi lízt mér á þig, Amfinómus, sem þú munir vera maður hardla

vitur, áttu og kyn til þess, þar sem hann faðir þinn var. Þeyrða eg þar sagurt frá sagt, að Tífus frá Dúllíksey væri æðlingur af manni og vel fjáður; er mér sagt, að þú sért sonur hans, lígt mér svo á þig, að þú munit vera valmenni. Þess vegna ætla eg að segja þér nokkuð, taktu nú eptir, og hlustadu til. Effert af öllu því, sem á jörðu andar og bæríft, er ístöðuminna, en maðurinn. Meðan gudirnir veita honum velgengi og lífamsfjör, hugsar hann, að hann muni aldrei nokkuru illu mæta framvegis. En þegar þeir sælu gudir láta bæld einueginn sakka í hans skaut, þá þrokar hann það fram af sér, og unir illa hlutfalli sínu. Því laud jarðvesfra mauna er eins og dagurinn, sem faðir manna og guda lætur yfir þá koma. Sú var og tíðin, að eg gat verid lánsmaður, en eg framdi margt ofrífti, þar eg trevsti á mátt minn og megin, og reiddi mig á fœður minn og bræður mína. Því skyldi einginn maður nokkuru sinni vera óréttvis, heldur njóta með spekt þeirra gjafa, sem gudirnir veita honum. Evi sé eg og, að bidlar þessir hafa mœrg illverk í frammi, eyða eigum og svívirða konu þess manns, er eg hygg að ekki muni hér eptir lengi vera fjærvistum frá vinnu sínum og fœðurlandi; nei, eg hygg hann vera allnærri. Biddi eg því óska, að einhver bjargvættur leiddi þig heim hédan, svo þú yrðir eigi á vegi hans, þegar hann kemur heim í sitt færa fœðurland; því það er ætlan mín, að þeir muni ekki vandráðalaust stílla, bidlarnir og hann, þegar hann er kominn undir húspak sitt. Þá hann hafði þetta sagt, dreypti hann því sæta vini, drækt síðan, og rétti bikarinn aptur að Þjóðhöfðingjanum. Væll Ansfinnóttus þá um gólf í stofunni, drap niður hœfi, og lá illa á honum, því nú tók hann að óa fyrir einhverri ógæfu. En

allt fyrir það varð eigi feigum forðað; því Atena kom á hann herfjöturum, svo hann skyldi verða vopndandur og falla fyrir spjóti Telimakkusar. Settist hann þá aftur á hann stól, sem hann hafði áður á setid.

Hin bláeyga góða Atena blés nú því í brjóst hinni vitru Penelopu Þoríusdóttur að ganga á fund bidla-anna, til þess þeim skyldi verða sem heitast um hjarta-rætur, og hún sjálf meir metin en áður af manni hennar og syni. Hún gerdi sér nú upp hlátur, tók til orða og sagði: Eorynomia, allt hvað bidlarnir eru mér leidir; þá lángar mig þó til, aldrei þessu vant, að ganga á fund þeirra. Eg vildi segin ráðleggja syni mínum, það sem betur má fara, að hafa ekki mjög mikil mál við þá yfirgángsmu bidla, sem tala fagurt, en bláa yfir illu. Marseljan Eorynomia svaraði henni: allt er þetta vel mælt, sem þú segir, dóttir góð! Far þú, og ráð syni þínum heilt, og leyn augu þú af, en fyrst skaltu þó svo þér og smyrja þig í framan; þú skalt ekki ganga fram svona, eins og þú ert, með andlit vott af tárurum: það er ekki gott að vera í sífeldri sorg, sem aldrei linnir. Nú er líka sonur þinn kominn á þann aldur, að þú sér hann orðum frumvarta, eins og þú badst hina ódauðlegu guði að þér mætti andnast. Hin vitra Penelopa svaraði henni: Eorynomia, mjög lætur þú þér um mig hugað, en þess vil eg bjóða þig, að nefna það ekki við mig, að taka lang eda smyrja mig; því gudirnir, sem á Olympi bláa, hafa svöpt mig veglyndi mínu, síðan að madurinn minn fór utan. Segdu nú henni Nítonóu og Síppodamíu að koma; eg ætla að láta þær vera hjá mér í stofunni, því eg fyrirverð mig að ganga einsömul inn til karlanna. Svo mælti hún, en hin ald rada kona gekk út úr herberginu, til að flytja

konunum þessi bod, og segja þeim að koma. Hin blá-
eyga gyðja Atena hafði nú annað ráð með höndum:
hún brá sætum svefui yfir ÞkariUSDóttur, svo hún
hneig aptur á bak og sofnaði, urðu allir limir hennar
lémagna, þar sem hún sat á legubeknum. En á meðan
hún svaf, veitti hin veglega gyðja henni himneskar ásts-
gjafir, til þess að Atkæum skyldi verða starshynt á hana:
syrst sá gáði hún hennar fríða andlit með himneskri segs-
urb, þvílíkri er hin sagurbeltada Ryttera ber á sig, þá
hún gengur í hinn ununarfulla dansflokk Þokkagyð-
jauna; Þvínaft gerði hún hana hávarnari og þrefns-
ari á að sjá, og hörundsþjartari en sá gáð sílsbein. Og
sem hin ágæta gyðja hafði aflakíð þessu, gekk hún burt.
Nú komu hinar hvítarmudu Þjónustumeyar út úr hers-
bergi sínu, og fóru með miklum glaumi. Þið þad brá
Penelopa þeim væra blundi, hún strauk um vanga
sér, og sagði: mikíð væran svefni þessi eg hafst, rannas-
mædda kona! Eg vildi óska, að hin hreinitísa
Artemis veitti mér nú þegar í stad eins hégan dauðs-
daga, svo eg ekki frammar þvísi að enda æfi mínni í tár-
um og trega út af söknuði eptir mínn ástíkæra mann, sem
skarði fram úr öllum Atkæum að allskónar atgervi.
Að því mæltu gekk hún ofan af þeim glæsilega loptfal,
og tvær Þjónustumeyar með henni. En er hin ágæta
kona kom þángað, sem bíðlarnir voru, nam hún stadar
við dyrustaf hins traustsmíðaða húss, og hafði fyrir and-
liti sér smágjörva húsudblæu, og stóð sín Þjónustumey
til hvórrar handar henni; urðu þá knjálíðir bíðlanna
magnþrota, því hjörtu þeirra urðu ástum heillud, og
lángaði þá alla til að samrefkja henni. Hún tók þá
svo til orða við Telemakkus, sinn ástíkæra son: Nú er
ekki frammar sú stadsesta í geði þínu, Telemakkus, eða

þau hyggindi, sem áður voru. Það bar jafnvel meir á hyggjuviti hjá þér, meðan þú enn varst ungur. En nú, þegar þú ert varinn maður og í broddi lífs þins, þegar jafnvel titlendur maður, sem sœi, hvað þú ert vortur legur maður og fridur sýnum, mætti segja, að þú værir sels manns sonur, nú er ekki lyndi þitt eða hyggja, eins og vera ber. Hvilikt arháfi er það, sem hér hefir fram farid í höllinni, að þú skulir hafa látid vídgangast, að gesti þessum væri misbótid svo freklega! Heyr þú! vita skaltu það, að ef ókunnur maður verdur fyrir svo sárs um hrakningi meðan hann er í vorum hýbhlum, þá muntu þar af hafa smán og sviordíngu af hverjum manni. Hinn greindi Telemakkus svaradi heunt: Ekki lái eg þér, móðir mín, þó þér þyfi fyrir af þessu. Fyrir meir var eg sem barn, en nú hefi eg fullt vit, og sé, bæði það sem vel má fara, og eins hlet sem midur fer. Þó get eg ekki haft eins vitulega fyrir hyggju fyrir öllu, sem skyldi; því þessir illviljndu menn setjast að mér hvers á fatur öðrum, og gleþja fyrir mér, en aðstodarmenn hefi eg aungva. Ekki fór þó bardagi gestisins og hans Trusar, eins og bidlarute mundu óska að hafa, því gesturinn bar herra hlut. Þadir Seisur og Atena og Appollon! eg vildi óska, að bidlarute lægi ni yfirkomur og máttvona í vorum húsum, sumir í forgardinum, sumir inn í höllinni, og væri nú eins nidurlútir, og hann Trus núna, sem situr í forgarðs dyrunum, og hengir nidur hausinn, sem drukkinn maður, getur ekki stadid réttur á fótum, og ekki komizt þángað að sem hann á heima, svo er hann maguþrota. Þaung tölundist þau við, mæðginia. Þá sagdi Þerýmakkus við Penelopu: Dóttir Þeríus, vitra Penelopa! ef allir þeir Akkear sæu þig, sem búa í hinu íasíska Ar-

glálandi, þá mundu fleiri bidlar að veizlu sitja í húsi um ydrum á morgni hvörjum; því þú ber af öllum fönum bæði að væuleif og verti og að jafnabargedi. Hin vitra Penelopa svaradi honum: Þvrtýmaffus, hinir ódaublegu gudir hafa drepid niður atgervi minni, verti og væuleif, síðan Argíar fóru upp til Þlusborgar, og Odysseifur, madurinn minn, með þeim. Ef hann væri nú heim kominn að annast þú mitt, þá mundi vera meira og segja af mér að frétta. En nú er eg hugsjúk, því gud hefir látið svo margt mótlæti að mér stéðja. Aður en Odysseifur fór úr landi, tók hann um úlulid hægrí handar minnar, og kváð svo að orði: Það er grunnur minn, kona, að hinir hardbrynjudu Akkear muni ei allir heilir heim aftur koma frá Trójuborg; því sagt er, að Trójumenn; séu hraustir bardagasmenn, bæði góðir stormenn og bogmenn, þar með góðir riddarar, sem skjótast mega umskipti gjöra í stórum fótkorustum. Veit eg því eigi, hvort gud lætur mér heimkomu auðvíg verða, eða muni eg falla þar í Trójulandi. Nú skaltu hafa umsjá fyrir öllu, sem hér er, annast födur minn og móður mína, sem heima eru, eins og þú getir nú, edur jafnvel betur, meðan eg er í burtu. En þegar þú sér, að sonur okkar er frumvaxta, þá skaltu giptast þeim manni, sem þér er að skapi, og fara burt úr húsi þínu. Svo mælti hann, og mun nú alle þetta fram koma; því sú nótt mun koma, þá hin sagnadavlausu gipting verður mitt hlutfall, vesallar konu, sem Seifur hefir svipt allri hamingsju. Eitt, sem tekur mig sárt í hug og hjarta, er það, að það var ekki síður bidla fyrir mér, að haga sér þannig. Þeir, sem vilja bidja sér gófugrar konu og ríks manns dóttur, og nokkur metningur er í, þeir fara heim til brúdurinnar

nart og fætt saubsé, til mannfagnadar handa vinum mey-
arinnar, og gefa heuni sagrar gjafir, en hafa ekki þann
síð, ad eyða fjárumum annara bóralausi. Eyo mælti
hún, en hinum margþjáða, ágæta Odysseifi þókti vænt
um, ad hún lofkadi af þeim gjafir, og hylti þá med
sagurgali, þar sem hún þó hafoi annad í hygaju. An-
tínóus Eopitesson svaradi heuni: Dóttir Þaríus,
vitra Penelopa! Þigg nú þá gjafir þær, er hvort Ak-
kea vill hingat fara; því vande er velbodnu ad ueita.
En ekki munum vér fyr hverfa til heimkynna vorra,
eda fara uokkud annad, en þú gengur ad eiga þann af
Akkeum, sem gófgastur er. Eyo mælti Antínóus, og
líkadi bidnunum vel tillaga hans. Eendi nú hvort þeirra
sinn kallara til ad sækja gjafirnar. Einn færði Antínó-
usi stóran, þryðilegan mottul, alla vega litan, á honum
vort ekki færri en 12. krókapor úr gulli, sem sellu í
fallega beygdar lyftjur. Annar færði Þorýmakkuði ha-
lega tilbúna hálsfesti úr gulli, hún ljómadi eins og sól,
því kastarnir í milli voru af lyfígulki. Tveir sveinar
færðu Þorýdamanti vöndub eyrnagull med þremur tol-
um í, stein af þeim mikil segurd. Einn sveinninn kom
med hálsgjörð heiman frá höfðingjanum Þísander Þo-
lyktorsyni, það var hin segursta gerseni; og sína gjöf-
ina færði hvort af Akkeum, voru það alle sagrar gjaf-
ir. Eptir það gefk hin ágæta kona upp á lept, fóru
þjónustumeðarnar med heuni, og báru þær sögru gjafir.

Dú fóru bidlarnir hángad sem dansleikurinn var og
hinu unnarfulli saungur, stemtu sér þær, og bidu þess
ad kvöldadi; og meðan þeir voru ad þeirri stemtan,
datt það dimma kvöld á. Samstundis létu þeir upp
serja í höllinni þrjá eldpalla, til ad lýsa höllina; lögðu
þeir í kríng á pallana þutladan eldivid, fyrir laungu

Ífráknadan og gagnþurran, útklofnn með ört, þar létu þeir og blys á meðal; gengu ambáttir hins þolgóða Odysseifs að til slíptis, og gláddy eidana. Sínn sefsborni, ráðagóði Odysseifur talaði þá til þeirra: Þér ambáttir Odysseifs konungs, þess er lengi hefir á burtu verið, gangið til þeirra herbergja, er hin virðuglega droctung byggir, sitjið þar hjá henni í herberginu, henni til stentunar, og spinnid band eða kambið ull. En eg skal annast, að aungvum þessara skal ljós skorta; því þó þér vilji vaka til lýsingar, skal ekki bilbug á mér finna, því eg hefi mjög margt þolad. Evi málti hann, en þær hlóu, og létu hvor upp á adra. Þá atyrðti hann hin kinnfagra Melantó smánarlega. Þadit hennar hét Dolíus, en Penelopa ól hana upp, sem hún var í dóttir hennar, og gaf henni barnagull til að lelka sér að. Þó gekk henni ekki til hjarta sú hugraun, sem Penelopa hafði, heldur lagði lag sitt við Eorýmakkus, og unni honum. Hún atyrðti Odysseif með þessum smánnr ordum: Þú ert eitthvad ekki með öllum injala, gestur hinn vesall, þar sem þú vilt ekki gánga út í smíðju eða út í skraffhús (skála) til að sofa, heldur slótle hér og lætur allt á þér vada. Eða er þessi ofkæti í þér, að því þú hafdir sigur yfir húsegánginum, honum Trusi? Þad skýlði ekki verda, að einhvört gengi senn til móts við þig, sem meiri væri fyrir sér, en hann Trus, berdi þig um höfundid með hnúum og hnefum, og tæki þig svo alblóðugan út úr stofunni. Sínn ráðagóði Odysseifur leit til hennar reiduglega, og sagði: Og jeg skal upp á stundina fara til hans Telemakkusar þarna og segja eptir þér, tásan þíu, fyrir ordin, sem þú brúkar, svo hann skal höggva þig í sundur lid fyrir lid, þar sem þú stendur. Evi málti hann, og skaut með

Þessum orðum ambáttunum skelf í brágu; Þær sýntu sér út úr stofunni, og skjógræði undir þeim sæturnar af hræðslu, því þær huguðu, að honum væri alvara. En hann nam stadar hjá eldpostunum, og gerði að logunum, og hafði angum á öllum postunum, en var þó að hugsa um annað með hjáljun sér, sem seinna kom fram. Aftaná lét þá vestu bidla ekki með öllu hærta móðgandi smáns arordum, til þess Odysseifi Laertesfyni skyldi verða ein sárara í skapi. Þorýmaffus Polybusson tók svo til orða við bidlana, og dró spott að Odysseifi, því hann vildi koma félogum sínum til að hlæa: Hlyðid til, þér bidlar ennar viðfrægu drottningar, meðan eg segi það sem mér dettur í hug. Ekki hefir þessi maður komid í höll Odysseifs án einhvörrar sérlegrar ráðstöfunar guds. Mér sýnist þjámi leggja út af honum og upp af höfði hans, rétt eins og af blysunum; því ekki sést minnsti vottur til hára á höfði honnum. Að því mæltu sagði hann við Odysseif borgabryót: Ekki þú vildir, gestur, verða kaupamaður hjá mér, ef eg vildi taka þig, til að tína saman þyrna og gróðursetja hávarar ín tré á einhvörju úrbúi mínn? Þú skyldir fá nægilegt kaupgjald, og nógan matinn skyldi eg þá gefa þér, og set utan á þig, og sko á sæturnar. En eg býst ekki við, að þú nennir að ganga að vinnu, þar sem þú ekki hefir öðru vanið en ómennsverkum einum; hitt mun þér ljúfara, að ganga um bygdir og sníkja þér út mat til að láta í hit þína, sem aldrei verður fyllt. Þinn ráðagóði Odysseifur svaradi honnum og sagði: Þú segdir annað, Þorýmaffus, ef við ættum báðir að leppast hvör við annan í vinnu, einhvörstadar þar sem loðid væri, á vortíma, þegar dag væri farid að lengja, og skyldi eg hafa fallega lagadan ljá, og þú annan, eins

göðan; skyldum við svo reyna okkur, hvort betri verk maður væri, og vera fastandi allt til røtturs, en grasid skyldi vera nóg. Éða þá, ef við hefðum tvö uant að keyra, þau skyldu vera útvalin, brúndótt, stór, bæði vel alin, jafngömul, jafustærk og óbilug til þols, skyldum við hafa fjögur plögslönd að erja, og jarðvegurinn láta vel undan plögnum: þá skyldir þú sjá, hvort eg gæti haldið einlagt fram belni risunní. Éða þá, ef Kronusson léti einhvörn ófríð að hendi bera í dag, og eg hefði skjöld og tvö spjót, og hjálm, allan úr eiri gjörvan, sem vel félli að hösti mér: þá skyldir þú sjá, hvörtúan eg skyldi berjast í bjósti fylkingar, og þá skyldir þú ekki þurfa að briggja mér um hielna. En þú ert ofstopafullur og óunglega lyudtur, þykist mikill fyrir þér og hafa beiu í hendi, af því þú ert með saum mönnum, og aungvum þelm, sem dáð fé í; því ef Odysseisur væri heim kominn í fódurland sitt, þá spái eg, að þó hallar: dyrnar hérna séu ærð vidar, mundu þær þó verða þér þraungar útgaungu, þegar þú færir að stýra fram eptir fordyrinu og úr. Evi mátti hann, en Þorýmákkus varð við þetta afarreidur, leit til hans illilega og sagði: Eg skal seun gjalda þér það grálega, þú arni gestur, að þú talar svo þjarslega í margmenninu, og sést ekki fyrir. Annadhvort er, að vinnid hefir svífid á þig, ellegar þetta er þitt lundarlag, sem alltaf lodir við þig, að hreyta fram ónýtum ordum. Þá hann hafði þetta sagt, tók hann sótafforina, en Odysseisur settist niður hjá knjám Amfinomusar frá Dúlíksey, því honum stóð ótti af Þorýmákkus; en Þorýmákkus laust hægri hönd þylarans, svo vatuskannan féll og skall í gölfid, en hann rak upp hljóð, og datt upp í lopt á jördina. Verdu bidlarur nú mikinn hávada í þeim fluggalegu

herbergjum, og þá sagði einhverre þeirra, í því hann leit til þess, er næstur honum sat: Það væri óstandi, að þessi gestur hefði bedid þana einhvorstadar annarstadar á flakki sínu, áður en hann kom hingað; þá hefði hann ekki valið hér slíka skyrjóld. Nú þar á móti þráttuun vær um fátæka fornumenu. Það er ekki von, að nokkur ánægja geti orðid að góðri veizlu, þegar það ræður, sem verra er. Sá ágæti höfðingi Telemakkus talaði þá til þeirra: vesalir menn, þér takið nú til að gjörast óðir, og séið nú ekki dulid, að þér hafið neytt matar og drykkjar í óhöfi; það er eins og einhverr gud æfi yður upp. Nú er ráð, þar þér hafið snæðt til hlítar, að þér gangid heim, til að taka á yður náðir, þegar yður þylkir mól til sjálfum; því eingum vísa eg á burt hédan. Evo mælti hann, en þeir bitu allir á varitnar, og surdadi á, hvað Telemakkus var djarsmæltur. Þá tók Umfinðmus til orða og sagði: Einginn má reidast saunmælunum, góðir menn, eða svara þeim illu. Látid nú af að hrekja gest þenna, eða nokkur af þrælum þeim, sem eru á heimili hins ágæta Odysseifs. Nú skal byrlarinn stenkja á bordkerin, stultum vér þá dreypa dreypisón, og að því búnu ganga heim, að taka á ofs náðir, en láta Telemakkus annast gestinn í herbergjum Odysseifs, því hann leitadi hælís í hans húsi. Evo mælti hann, eg féll þeim öllum vel í ged, það sem hann sagði. Þólfingurinn Nútius, kallari frá Dúlfíksey, blandadi vínid í skaptkerinu, hann var þjón Umfinðmusar; hann gekk til hvors manns, og fékk hvorjum sínu bikar; en þeir dreypu þeim sælu gudum, og drukku svo hid hunángsæra vín. En er þeir höfðu dreyptr, og drukkid, sem þá lysti, gekk hvorr heim til síu, og fóru að háta.

Odysseifs drápa.

Títtjándá b ó k.

Smntak: Odysseifur og Telemakkus koma vopnum undan. Odysseifur átal við Penelope, og segir henni frá ferðum sínum, hún lætur gjöra honum fótlang, og þá þekkir Evryklea, fóstira hans, hann á svi á fætinum eptir sár, sem hann fyrr meir hafði fengið á dýraveidum. Penelopa segir Odysseifi draum sinn; hún ræður það af, að giptast þeim af bidlum hennar, sem bogsterkastur sé og beinskeystastur; því næst gengur hún til hvílu.

Sinn ágæti Odysseifur var nú eptir í höllinni, og var að hugsa um að fyrirfoma bidlum með tilhjálpi Atenu. Hann taladi þá þegar til Telemakkusar skjótum ordum: Nú skaltu taka öll hervopnið og láta þau lita; en þegar bidlarnir sakna þeirra, og fara að spyrja þig að þeim, þá skaltu tala til þeirra blíðlega svo feldum ordum: Eg tók þau úr reiknum, skaltu segja, þau eru nú ólík því, sem þau voru forðum, þegar Odysseifur skyldi þau eptir, áður hann fór til Trójuborgar, því það hefir fallið á þau, þar sem svælsán hefir uáð að komast að þeim: Þar að auki skaut einhvörr gud, skaltu segja, í brjósti mér nokkuru, sem meira varðar: ef svo kynni til að bera, að þér yrðud víndrykkluir, að deila kæmi meðal yðar, þá vildi ég ekki, að þér bærust vopn á, og gerdud þar með veizluspjöll

og smámutud bónoed ydar; því hjálft labar veganda vopn. Evo mátti hann, en Telemakkus gerdi, sem fadir hans bauð, kalladi á Eurykleu, fósturu sína, og sagdi: Verdu nokkud fyrir m'g, fóstura mín, að þú haldt ambáttunum inni í herbergjum sínum, meðan eg kem fyrir þeim ágætu vopnum födur míns uppi á geymslu loptinu; þau hafa lezid hér í stofunni umhirdingarlaus, af því fadir minn hefir ekki verid við, og hefir því fallid á þau í reyknun. Eg hefi hringad til verid athugalaus um þau, en nú ætla eg að hirða þau þar, sem reyfjars svælan kemst ekki að þeim. Hin kára fóstura Euryklea svaradi honum: Eg vildi óska, sonur sæll, að þú feugir þó einhvers tíma skyndragd á, að aupaast heimilid og gæta allra eigna þinna. En heyrdu til! hvort á að fara með þér, og halda á ljósiu, spreft þú þannar ambáttunum að ganga fram? Því annars gætu þær lýft þér. Sá greindi Telemakkus svaradi henni: Það skal gesturinn þarfa gera; því aungvaun þann, sem er á mínum kosti, vil eg láta vera ydjunlausana, enn þótt lángferdamadur sé. Evo mátti hann, en hún hugfesti ord hans, og staut loku fyrir dyr hvarna byggilegu herbergja. En þeir spruttu upp, Odysseifur og hans frægi sonur, og báru inn hjálmana, þá hjúgrendu skyldi og hin oddhvöfsu spjót. Pallas Atena gekk á undan þeim, og héldt á gullampa, og lét bjart verda allt í krúngum þá. Þá sagdi Telemakkus við födur sinn: Mikil furða er þetta, fadir minn, sem nú ber fyrir augu mér; mér sýnist stofuveggir, hinar ságru veggja; lautir, furusyllurnar og hinar háttguæfandi síður ljóma allar, eins og logandi eldur. Hér er víst inni einhvort af þeim gudum, sem byggja hina vidda himin. Hinn ráðagóði Odysseifur svaradi honum og sagdi: Þegi þú,

geym þetta með sjálfum þér, og grenslast ei þar eptir. Þetta er vandi gudanna, sem á Olympi búa. Gakktú til hvílu, en eg ætla að verða hér eptir, til þess að ertu ambáttirnar, og vekja enu fremur uýlingagirni móður þinnar, sem sorgbitin mun spyrja mig allskonar tíunda. Svo mætti hann; gekk Telemakkus þá með logandi blisum út úr stofunni, til að háttu í því svefnherbergi, sem hann áður var vanur að hvíla í, hvort sinn sem sætur svefn kom á auga hans. Hann lagdist nú og þar til svefns, og beid lýsingar. En hinn ágæti Odysseifur var eptir í stofunni, og var að hugsa um að fyrirfoma bidlumum með aðstod Atenu.

Hin vitra Penelopa gekk nú út úr herbergi sínu, lík Artemis eða hinn gullfögru Afrodítu. Málægt eldinn var settur legubekkur handa henni, sem hún var von að sitja á; hann var lagdur sílóbóni og sílfrí, hafði smidurinn Íkmalíus smíðað þann bekk forðum, og gert uundir nidri sótassör til að standa á, og var hún áföst við bekkinn sjálfan, en yfir bekkinn var breiðt stórt gærnskiun. Hin vitra Penelopa settist á þenna bekk. Þá komu ambáttirnar fram úr herberginu, og tóku kurt alla vístina, sem og bordin og þau bordfór, sem þeir ofurhugudu bidlar höfðu aðrúkkid; þær steyptu eisuinni á gólfid úr eldpottunum, og hlóðu þar á aptur miklu af nýjum eldivid, til að lýsa og verma stofuna. Þá atyrdi Melantó Odysseif í öðru sinni, og sagði: ættardu enn þá, gestur, að reika hér um stofuna, og þad á náttarþeli, svo einginn hefir nærð fyrir þér? ertu á gægjum eptir okkur kvennisólkinn? Fardu á dyr, aumlinginn þinn, og láttu þér nægja, að þú hefir fengid matinn í þig, ellegar jeg skal fleygja í þig eldivrandi og reka þig út. Hinn ráðagóði Odysseifur leit til

hennar með reidisvip, og sagði: Svad kemur til, ambáttin þín, að þú slæst sona upp á mig í voundsku? Er þad af því, að eg er óhreinn og í voundum fornum, og bid mér ólmusu um bygðarlög manna? En neyðin þrýstir mér til þess; fátaklingar og fornumenn eiga þátt í slíku. Þar voru tíðirnar, að eg átti og háningjur láni að fagna og átti atdugt bú, gerði eg þó mörgum fornumanni gott, sem til mín kom, hvorsu aumlegur sem hann var, og hvors sem hann vidpursti. Eg átti og ótal þræla, og margu hluti adra, sem þeir einir eiga, er velsældarmenn eru og audmenn eru kalladir. En Seisur Kronnsfon brá þessu láni, því sá hefir verid hans vilji. Eins mætti svo fara, að rembilætid lækkadi í þér, konukind, sem þú nú hefir um fram adrar ambáttir. Svorr veit, nema hússmóðir þín veidist þér fyrir eitthvad, og láti þig kenna á hordu, eða þá að Odysseifur komi heim, því ekki er eun fyrir von komid um þad. En þó hann væri undir lok líðinu, og hans eigi frammar heim von, þá er þó Appolloni svo fyrir þakkanda, að Odysseifur á esnilegan son, þar sem Telemakkus er, sem nú er kominn á þann aldur, að hann hefir gát á, ef einhver ambáttin er offrekju full á hetmilinu. Evi mælti hann, en hin vitra Penelope heyrði, hvad hann sagði; hún deildi þá á þernuna, tók til orða og sagði: Fullvel veit eg, þú djarfa og ósvífna ambátt, hvort stórræði þú hefir með höndum, og mun þad sjálfri þér í koll koma. Þú hafdir þó heyrð mig sjálfa segja, svo þér var þad fullkunnugt, að eg ætladi að spyrja gestinu að manni mínum hér í hollinu, sökum þess að sorgin gengur svo fast að mér. Að því mæltu taladi hún til matsejunnar Þorýnómu: komdu hingat með stól, Þorýnóma, og breiddu felð

yfir hann, skal gesturinn sitja þar á, og skulum við hafast orð vld, því eg vil spyrja hanu tíðinda. Evi mátti hin, en Þorvynóma brá við skjótt, sókti stól og setti fram á gólfid, og breiddi yfir hann gærustinn. Ad því búnu settist hinn Þolgódi, ágæti Odysseifur á stólinn, en hin vitra Penelopa tók svo fyrri til máls: Þyrst vil eg spyrja þig, gestur, ad því, hvort þú sért, og hvorra manna; hvar áttu heima, og hvar þína for- eldrar þínir? Þinn ráðagódi Odysseifur svaradi henni og sagði: Trandlega mun nokkur sá dauðlegur maður finnast í vldri veröldu, sem leggi þér last til, drottning, því frægd þín fer svo lángt, sem himintinn nær; þad fer orð af þér, eins og af einhvorjum ágætismanni eða þeim gudhræddum konungi, sem rædur yfir sjólmennri og hraustri þjóð, og verndar lög og réttindi; af því stjórnuin fer honum giptusamlega úr hendi, þá ber hin dýrkva jörð hveiti og bygg, tíen svigna af aldinum, ærnar eiga lombin óðum, og fíllurinn gengur ad landi sínu, svo ad landsfólkið lifir sælu lífi undir hans stjórn. Þessvegna skaltu mí heldur spyrja mig ad einhverju öðru hér í holl þinni, en fréttu eptir ætt minni og fædurlandi mínu, svo þú ekki fyllir huga minn med enn meiri sorgum, þá eg minnist þess; því eg er mikill rannamadur. Mér sómir ekki heldur, ad sitja kveinandi og grátandi í annara manna þúsum, eins og þad ekki er hollt fyrir mann, ad vera ætjð síspyrjandi. Vera kann lífla, ad einhverv ambáttanna, edur og þú sjálf, láit mér þad, og halði, ad eg skjóti í tárnum, af því eg sé ólvadur. Hin vitra Penelopa svaradi honum: Gestur, hínir ódauðlegu gudir hafa drepid niður atgervi minni, bædi verti og vænleik, síðan ad Argíar fóru upp til Ilusborgar, og Odysseifur, madurinn minn,

med þeim. Ef hann væri nú heim kominn að aunnast þú mitt, þá mundi vera meira og segja tili mín að spyrja. En nú er eg sorgbitinn, þar ed Gud hefir látið mér svo margt mótlæti að hendi bera. Þessvegna finni eg hvorki gestum, né naubleikamönnum, né heldur sendimönnum, sem fara í alþjóðleg erfandi; því hjarta mitt er vanmegnad af sökandi eptir hann Odysseif minn. Vildarvnr vilja flýta giptingu minni, en eg beiti brogðum við. Fyrst blés einhver gud mér því í brjóst, að eg setti upp mikinn ves, og óf smágjörva og um; málsmitla vod í herbergi mínu. Eidan sagði eg til þeirra: Þér úngu menn, sem nú bidjið mín, þar ed Odysseifur er dáiun, bíðið, þó yður sé aunn um að ráðahag við mig, unð eg hefi loftið við þúkin, því mér er ekki un, að vesturinn verði mér ónýtur; þad á að verða náklæði handa vðlingnum Laertes, þegar sú fladvæna Banaghdja, sem rædur fyrir dauðanum, er mauninn leggur flotan, hefir yfirbugað hann. Því vera kann, að konur Akkea hér í landi láti mér, ef hann liggur umbúðalaus, svo audugur maður. Eyo mælti eg, og féllust þeir á þetta; óf eg svo hiun mikla ves á daginn, en rakti upp aptur á næturnar við ljós. Þannig fékk eg leynt þessu í þrjú ár, svo Akkea grunadi ekki. En er þad fjórða ár gekk í garð, og ný misæri komu að hendi, þá voru þernurnar svo ó; sölfnar og flæytingarlausar, að þær komu öllu upp um mig, komu þeir þá að mér, þar sem eg var að verk; tun, og átöldu mig hardlega. Þannig neyddist eg til að ljúka við vestun, þó mér væri þad móti flapi. Get eg nú ekki lengur undan ráðahagnum florast, og hefi eingiu úrræði frammar; því foreldrar minir reka eptir mér að giptast, og souur minn unir illa sínum hlut,

Þíðan hann er orðinn þess víðari, að bíðlarnir eta upp eigur hans. Því nú er hann orðinn fulltíða maður, svo hann er fær um að veita búinu forstöðu, og Seifur er tekian til að veita honum vörðingu. En hvað sem þessu líður, þá seg mér nú ætt þína, og hvaðan þú ert upprunninn; því ekki muntu vera komian af fornri eif, eða úr hömrum hlaupinn. Þinn ráðagóði Odysseifur svaraði heuni og sagði: Þú heidvirða kona Odysseifs Laertessonar! ætlar þú enn ekki af að láta að spyrja mig um ætt mína? Eg skal þá segja þér scá henni. Að sonnu muntu víð þetta auka á þá sorg, sem eg nú hef; því von er, þó þeim manni sé sárt í skapi, sem eins lengi hefir í burtu verið frá fæðlandi sínu, eins og eg, hrakít um mærg bygdarlög mauna, og þolad ynsar raunir. Eigi að síður skal eg segja þér frá því, sem þú spyr mig að og þér er forvitni á að vita.

Þíðt úti á því dymma hafi er land nokkurt, sem heitir Krítey, það er sagurt land og frjóssamt, og umflotíð af sjó. Þar búa svo margir menn, að varla verður tólu ákomíð, þar eru nú tígur borga, og skiptast þar tungumál mýg ýmíðlega, því þar eru Akkar, þar eru þínir hugstóru Frumkríteyíngar, þar eru Rýðónar og þínir Þríðeíðu Dórar, og þínir ágertu Pelasgar. Ein af þessum borgum heitir Knósus; þar var Mínos konúngur í níu ár, málvínnur hins míðla Seifs; hann var faðir fæður míns, hins stórhugada Devkálíons. Þíð vorum synir Devkálíons, Ídomeneifur konúngur og eg. Ídomeneifur fór á stafnbognum sípum til Ílusborgar með Utreifssonum. Nasn mítt er allfrægt, eg heití Etón, var eg ýngri að aldrí, en bróðir mínn var eldrí og meírí fyrír sér. Þar fá

eg Odysseif, og gaf honum gefsigjafir; því þegar hann arladi til Trójuborgar, þá hrakti stórvidri hann frá Malíuhöfða, og bar hann til Kríteyar; hann kom skipi sínu upp í Amnisúsá, þar sem hellir Mlýtu er, þar var hættuleg höfu, og komst hann nauduglega undan of-
 vidrinu. Undir einu og hann kom til borgarinnar, spurdi hann að Idomeneifi, kvadst hann vera ástær og heids-
 virdur gestfélagi hans; en hann var þá sariun með þau stafubogun skip til Plusborgar fyrir 10 eða 11 dögum. Eg leiddi Odysseif heim til hallarinnar, og tók honum gestbeinulega, og gerdi við hann ástúðlega, því gnógt var til innan hallar; gaf eg honum og fé-
 lögum hans, sem með honum voru, byggmélstofur og skært vín og naut til sláturs, að þeir hefðu það til sadnings sér; safnadi eg þeim gjöfum hjá alþýðunni. Þínir ágætu Affkar dvöldu þar 12 daga, því þeir voru vedurfastir í nordaustorni svo hvössum, að ekki var stædt á laudi, hafði einhverr gud gert það vedur í veidi sínu. Á þrettánda degi féll vedrid, og lagðu þeir þá til hafs. Þó all þessi saga væri uppdiktud, kom hann henni þó fyrir svo líkindalega, að hún sýndist sennileg. Og sem Penelopa heyrði söguna, þá hrundu henni tár, og yfirlitir hennar hjadnadi. Eins og sújór, sem drifid hefir í útnyrðingi, þyðnar á háfum fjöllum í landsýnnings hláku, svo vortur kemur í árnar vid leysinguna: eins hjoðundu hennar fridu kinnar, þegar hún útrjós tárnum, og grét manninn sinn, sem þá sat hjá henni. Odysseifi gekkst hugur vid sorgars kvein konu síunar, en þó stóð augun í honum og bærðist ekki, heldur enn í þeim væri horn eða járn; svo vardist hann tárnum kænlega. En er hún hafði svalt að sér á þeim táruga harmi, tók hún aptur til orða,

og sagði við hann: Nú ætla eg að gera rann til, gestur, hvort það sé satt, sem þú segir, að þú hafir gíft mann minn og hans ágætu förunauta í höll þinni. Þýstu fyrir mér að nokkurn klæðnum þeim, sem hann var í, og hvornig hann sjálfur var í hátt, svo og félögum þeim, sem með honum voru. Þinn ráðagóði Odysseifur svaradi henni og sagði: Þágt verður fyrir mig, drottning, að segja þér það, þar sem svo langt er, síðan við höfum sétt, því nú er á tuttugasta ár, síðan hann fór þaðan, og burt frá fædurlandi mínu. Elgi að síður skal eg segja þér það, sem mig vekur minnt til. Þinn ágæti Odysseifur var í skjólgóðri purpurastíkkju tvíbrotinni, á henni var gullþar með tveimur augum. Framan á þarinnu var gert hagvirki: Þar var á hundur, sem héld á flekkórtum hindarkálf í framloppunum, og hvesti rakkinn augun á kálfinn, meðan hann var að sprílla; en á því furdudu sig allir, hvorsu það var gert, að hundurinn hvesti augun á kálfinn, meðan hann var að kyrkja hann, og hvornig kálfurinn spríkladi fótnum, til þess að losa sig, og þó voru þeir báðir úr gulli gerdir. Eptir því tók eg líka, að Odysseifur var í ljómanda kyrtli, hann var eins mjúkur og hlinn á þurru hnapplauk, en svo lýsti af honum, sem af sólu; varð mærgu af kvemfólkinn næsta starfhynt á hann. En eitt vil eg segja þér, sem þú skalt taka eptir: Það veit eg ekki, hvort þetta var hvors dags klædnadir hans, eða hafði einhver af vinnu hans gefið honum þessi klædi, þá hann gekk á skip sitt, eða þá einhver gestfélagi hans; því Odysseifur var vinsæll af mærgum, og fáir voru honum líkir af Akkenu. Eg gaf honum eirsverð og fallega purpurastíkkju tvíbrotu og dragkyrtil, og lét fylgja honum til skips með milki

um virknum. Kallari nokkur var í för með honum, litlu eldri en Odysseifur; eg skal segja þér, hvorninn hann var í hátt: hann var boginn í herdum, dokkur á herundslit og hroflinhardur; hann hét Eurybates, virðti Odysseifur hann meir en adra förmanta sína, því hann var honum lyndislíkur.

Evo mætti hann, og vakti með þessari sögu upp hjá henni enu meiri sorgar laungun, því hún kannaðist við þar jarteiknir, er Odysseifur lýsti svo glögglega fyrir henni. En er hún hafði svalað sér á þeim tárunga harmi, þá svarði hún honum aprur og sagði: Þó þú, gestur, hafir áður fyrir mér verið annuleysingur, þá skal eg þó nú hafa þig í kærleikum og virðingu, meðan þú ert í holl minni; því eg tók sjálf þessi klæði, rétt eins og þú lýfir þeim, úr geymslusafnum, og fékk honum þau samantvötin; eg hafði sjálf látið það fallega par á stíkkjana, honum til bíningabótar; en mannfimnun fór eg aldrei að sjá aprur, heimkominn í sitt kára fædurland. Hefir því Odysseifur illu heilli farir þessa sjóferð til að sjá Ólánsborgina Thusborg, sem eg aldrei má nefna. Þinn ráðagóði Odysseifur svarði henni og sagði: Þú heidvirða kona Odysseifs Laertessonar, ó seidka þú eigi lengur þinn saara litahátt, og lát eigi hjarta þitt sundur renna af harmi eptir mann þinn! Og láti eg þér það þó ekki; því hvort kona, sem misfir eigi inmann sinn, sem hinni hefir átt börn við, grætur lát hans, enu þótt hann ekki væri annar eins maður og Odysseifur, sem menn segja líkan vera gudunum. Hættu þessum harmi, og tók eptir því, sem eg segi; því eg skal segja þér fyrir satt, og ekki leyna þig því, að eg frétti nýlega í Tesprótalandi hér nálægt, að Odysseifur er á lífi, og hans bráðum heim von; hefir hann

medferðis margar ágætar gersemar, sem hann hefir feugid þar í landinu gefins; en sína tryggu forunauta og skip sitt misti hann á því dimma háfi. Þá hann fór frá eyrni Trinakíu, því bæði Seifur og Selinus voru honum reldir, fyrir það að forunautar hans höfðu drepid nánt Selínusar; sórust því allir félagar hans á því brimórta háfi, en aldan rak sjálfan hann upp að landi á skipstjólnum vid land Scaka, sem eru jafusælir gudunum; þeir tóku honum ástamlega, eíus og hann væri einhvörr af gudunum, gáfu honum stórgjafir, og vildu greida fór hans heim. svo honum yrdi vid aungvu hætt. Þyrrir taungu hefði Odysseifur getað verid hínagð kominn, en honum hefir þókt betra, að fara víta um lönd og afla sér fjár; því svo var Odysseifur hvörjum mauni sédari, að enginn þurfti vid hann að keppa. Þetta sagði Sídon mér, Tespróta konúngur, og fór að mér áheyranda, þá hann var að dreypa dreypisörn í höll síuni, að skip hans væri fram sett, og menn til farar ráðnir, sem skyldu flýta hann heim í sitt kára fódurland. En mig lét hann fara frá sér áður; því svo stóð á, að eitt skip, sem Tesprótar áttu, ætlaði til hinnar hveítisfrjósu Dúlikseyar. Kóngur sýndi mér og alla þá fjármuni, er Odysseifi höfðu bættst; og held hann gæti séð annan mann til, allt fram á tíunda mannsaldur, svo voru þær gersemar margar, sem hann átti í geymslu í herbergjum konúngsins. Konúngur kvað hann serdajst hafa til Dóðónu, til þess að heyra, nudan því hálaufgada eíktre gudsins, hvada ráð Seifur legði til, hvört hann skyldi koma heim til síus kára fódurlands eptir svo lánga burtveru á allra manna vitordi sða leynislega. Eptir þessu er þá Odysseifar enn þá á lífi, og mun bráðum heim koma, mun hann ekki lengi hér epti

ir fjærvískum vera frá vinnu sínum og fæturlandi, og em eg alþvínu að vinna þér eitt að þessu. Því þad fyrst Seisur, sem æðstur er og máttugastur gudanna, því þad eldstalli hins ágæta Odysseifs, sem eg nú er til forðinn, að allt skal þad rættast, sem eg nú segi: Odysseifur mun koma hér til lands um næstu mánaðas mót á þessu ári, sem nú yfi:stendur. Þin vitra Penelope svaraði honum: Eg vildi óska, gestur, að þetta rættist, sem þú segir; þá skyldir þú fá góðan greida og margar gjafir hjá mér, svo að hvort, sem yrði á vegi þínum, skyldi telja þig lánemann. En þad er hugbod mitt, og þad mun sannast, að hvortki mun Odysseifur framfar heim koma, né heldur þú fá hér nokkurn farar beina; því nú eru ekki hér á heimili aðrir eins forð gáungsmenn, og Odysseifur var, meðan hans naut við — ávalle er mér eþsírþjón að honum! — hvortki til að taka móti virðuglegum gestum, né til að veita þeim farar argreida. Farid nú, þjónustumeyar, og geid gestinum fótlaug, bíud honum hvílu og setjid til rúm með yfir höfnum og glæsilegum glitabreiddum, svo honum verði vel hlýtt til morguns. En árla á morgun skalud þér lauga hann og smyrja, svo hann geti setid að dagverði í stof unni með Telentakfusi; en hvort fá af bíðlumum, sem þaprannar manni þessum og móðgar hann, skal sjálfan sig fyrir hittá, fá maður þessir ekkert hér að gera þadan af, hvort sem honum þykir betur eða midur. Þri hvorsu mártu vita, gestur, hvort eg er fyrir öðrum komum að hyggindum og ráðsnið, ef þú situr að veizlu í hökinni óhreinslegur til fara og illa kúinn? Eksum er hérvífar ar dövöl mannanna. Hvort fá sem tjáir sig harðhjartadan og er grimmar í skapi, honum bídur hvort maður bols, svo lengi sem hann lifir, en þegar hann er látinn,

spotta hann allir. En sá sem er góður maður og tjáir sig sem góðan mann, hans lofstír víðf.æjja ókunnt meun um öll lönd, og margir menn tala vel um hann. Þinn ráðagóði Odysseifur svaradi henni og sagði: Þú heidvirða kona Odysseifs Laertessonar! eg skal segja þér það fyrir satt, að þegar eg fyrst fór á lángskipi frá hinni um snjólogðu fjöllum í Krítey, var mér leidd að hafa ofan á mér yfirhafale og glæsilegar glitabreidur; vil eg því eiga adra eins hvílu, og áður hefi eg átt. Þótt mér ekki hafi orðid mjög svefusamt á naturæar; því marga nótt hefi eg legid lélegu rúmi, og vakad til birtingar. Ekki er mér heldur um, að taka fórlaug, og eingin af ambáttum þeim, sem þjóna í húsi þínu, skal sneyta fórt mínu, nema hér sé einhvers gómul kona og nákvæm, sem ratad hefir í eins margar raunir, og eg hefi orðid að þola; sé sí til, þá held eg meini henni ekki að koma við sætur mína. Þin vitra Penelopa svaradi honum: Kæri gestur! eg má kalla þig svo, þar sem einginn gestur hefir enn komid í hús mitt frá útlöndum jafnvíttur, að mér hafi karari veid, en þú; því þú talar allt af miklum vitsmunum, og þó mjög orðfærlega. Hér er hjá mér gómul kona nokkur, sem hefir mörg vituleg ráð í brjósti sér; hún tók við vesalings mannum mínum, undir eins og hann var fæddur, og uppól hann og fóstradi með mikilli vikt. Hún skal þvo sætur þína, þó hún sé næsta hrum ordin. Stattu nú upp, vitra Euryklea, og laugadu þenna mann, hann er jafnaldrí húsbónda þíns, og vera má, að Odysseifur hafi nú eins ellilegar hendur og sætur, því fljótt eldast daudlegir menn í mótgáningum. Evo mætti hún, en gamla konan héldt höndum fyrir andlit sér, úrhelti heitum tárnum, og tók til orða harmandi: æ, mig tekur sárt til þín,

sonur sáll! Sannarlega hefir Seisfur lagt hatur á þig um fram aðra menn, og ertu þó gudhráðdur maður; því eun hefir einginn dandlegur maður brendi svo mörq feit læri til fórnar þínum þramuqalaða Seisi, og einginn fórnfært honnu svo margar úrvaldar hundradsfórnt, sem þú hefir gert, þá þú hefir bedid, að þér mætti andnast að ús hransfri elli og koma upp þínnu efnlega syni; og þó hefir Seisfur látid þig einan heimkomu missa með öllu! — Vera kann, að einhvörjar þernur ókunnugra manna lángt úti í löndum, þar sem Odysseisfur hefir leltad gistingar í ágætri höll einhvørs manns, hafi dregid spótt að honum, einis og þessar þínar ósvífnu am báttir, sem hér eru, gera gys að þér; þess vegna viltu ekki heldur láta gera þér sótlaug, að þú vilt komast hjá móðgun þeirra og margfeldu spotti, og því hefir sú vitra Penelopa Þaríusdóttir sagt mér að gera það, og em eg þess allfús. Nú mun eg þvo fatur þína, bædi fyrir sakir Penelopu, svo og sjáls þíns vegna, því mér gánga til hjarta raunir þínar. En taktu nú eptir því, sem eg segi: margir raunamæddir gestir hafa hing; að komid, og þó má eg segja, að eg hefi eun auugvan séð jafulíkan 'Odysseisi, sem þig, hvorki í vexti, né málfæri eða gaungulagi. — Þínn ráðagóði Odysseisfur svaradi henni og sagði: Gamla kona, svo segja þeir menn, er okkur hafa séð báða, að vid séum mjög líkri, einis og þú sjálf hefir eptir tektid og sagt. Evi mælti hann, en þin gamla kona tól sagraun eirpott, sem þú var von að hafa til sótlaugar, heit þar í köldu vatni, sem þessa þókti, og jós síðan heitu þar saman vid. Odysseisfur settist nú vid eldstóva, en snéri sér skjótt undan birtunni, því honum slaug þegar í hug, að þá þú færi höndum um sig, mundi þú verda vor vid

örð, og mundi allt upp komast. Síðan gekk hún til, og tók til að langa húsbónda sinn, varð hún brátt vor við örd. Það er hafði Odysseifur fengið af þeim aðburð, að gætur nokkur hafði loftið hann með hvítu tonn sími, þá hann eitt sinn fór til Parnasus til Nektolyfus mórurpóður síns og sona hans.

Nektolyfus var allra manna slæggvitastur og viðsjálfastur í eidum; hafði gubinn Hermes sjálfur veitt honum það lén, því Nektolyfus hafði optlega sætt honum þægilegar brennivörnir, bæði sandalari og hafsalari og því veitti Hermes honum fullþingi sitt mislunsamlega. Eitt sinn kom Nektolyfus til hins frjófsama Iokulands, og hitti svo á, að þar var þá nýfæddur dóttursonur hans; og um kvöldið, er hann hafði matast, setti Þorýklea sveiniun á kné honum, tók til orða og sagði: hugsa nú upp eitthvert nafn, Nektolyfus, handa þínum kára dóttursoni, sem þú óskadir svo þráfaldr, að þér mætti auðit verða. Nektolyfus svaraði heuni og sagði: mágur minn og dóttir mín, gefið sveiniunum það nafn, sem nú mun eg ákveða: með því eg hínjád til hefð verid óvinsæll af mörgum manni, karli sem konu; á hinni gagnaudugu jörð, þá skal hann hafa það kenniugarnafn, að hann skal heita Odysseifur. En þegar hann er ordinn frumvaxta, og komi hann í höll móður sinnar á Parnasus, þar sem sjármunir mínir eru, þá skal eg gefa honum nokkud af þeim, og láta hann sagnanda frá mér fara. Nú tókst Odysseifur ferð á hendur þángad í því skyni, að þiggja þær hin: ar sögru gjafir. Nektolyfus og synir hans sögnudu Odysseifi með handabandi og blidum ordum, en Amfitea, móðurmódir Odysseifs, umfadmáði hann, og kysti höfud hans og bæði hans sögru augu. Þá bad

Nvtołykus sýni sína að efna til dagverðar; gerðu þeir, sem hann band, leiddu þegar inn 5 vetra gamla ura í höllina, slógu hann og gerðu til, limudu hann allan í sundur, breiðdu sí áu limina laglega, og stungu stýkkjunum upp á teina, og steiktu þau gætilega, og deildu síðan hvorjum sinni skamt. Þannig sátu þeir að veizlu allan daginn til sólarlags, og stórti ekkert, það er heyrdi til jafuðildum máttidum. En er sól var runnin og rökva rök, gengu þeir til hvílu og tóku á sig náðir. En er sú árborna, rósingraba Morgungþja kom í ljós, fóru þeir á dhraveidar, sýnir Nvtołykuss, og hófðu með sér veidihunda. Hinn ágæti Odysseifur var þar í för með þeim. Þeir gengu upp á Parnasus, það var hátt fjall og allt flógi varid, og komu þeir brátt upp á þá vedurnæmu hálsa. Selius var nýfominn upp af hinum lagna og djúpa Jardarstraumi, og skaut geislum á afurlöndin; þá komu veidimennirnir upp í fjalldal nokkurn, runnu veidihundarnir undan þeim og røktu sporin, en Nvtołykussýnir gengu þar á eptir, og hinn ágæti Odysseifur með þeim, hann var næstur hundunum og hafði langt spjót í hendi sér. Þar lá stór gøltur í einum þykkvum flögarrunni; sá runnur var svo þéttur, að hvorki gátu hvassir þeyvlndar bláfid í gegnum honn, né hinn lýsandi Selius stotid þángað geislum sínum, eða regnid þreyngt sér þar í gegnum; þar var allmikid lauffall í runninum. Gølturinn heyrdi sótadun mannanna og hundanna, þegar þeir komu að honum, reis hann þá upp ørdugur úr bæli sínu, þeypti hátt bustina, og var sem eldur brenni úr augum hans, gekk hann fram þángað, sem veidimennirnir voru. Odysseifur hljóp þá fyrstur til, og hafði á lepti lángstept spjót, sem hann héldt á, og

ætladi að leggja á geltinum, en galti varð vitbragðs
 stjótari, og laust hann, og kom höggid á fyrir ofan knéð;
 hafði gølturinn stöðugt að honum á svig, og sótt taun-
 skastlium djúpt og reis með sér miltid af holdinu, en nam
 þó ekki við beiui. Odysseifur lagdi spjótium á geltin-
 um, og kom í hægra bógium, og gekk spjótsoðdurinn út
 annars vegar, féll galti þá grenjandi til jarðar, og lézt
 þar. Ntolyfús sýnir særsubu að geltinum, og buðu
 vandlega sár hins ágöta, godumlíka Odysseifs, stiltu
 þeir svo blóðrásina, að þeir kváðu galdra yfir, og fóru
 að því búnu heim aftur til hallar fædur síns. En er
 Ntolyfús og sýnir hans höfðu grætt Odysseif að
 fullu, og gefid honum sagnar gjafir, létu þeir hann
 gladit gladann frá sér fara til Troku, hvar hann átti
 heima. Toku foreldrar hans honum feginnsamlega, þá
 hann kom heim aftur úr ferðinni, og spurðu hann tíð-
 unda, og um sár þad, er hann hafði fengid; en hann
 sagði þeim allt, sem farid hafði, að gøltur nokkur
 hafði lostid hann með hvíttri tænni sinni, þá hann
 fór á dýraveidar upp á Parnasus með Ntolyfús-
 sonum.

Þin gamla kona greip um stid, þegar hún lagdi
 lófana utan að sætinum, og kannaðist hún undir eins við
 þad, og hún þreifadi á því. Hún slepti þá sætinum
 niður, féll fóturinn ofan í pottium, svo að Fall vid,
 en potturinn valt um á hliðina, og vatnid heltist á gólf-
 id. Kerlingin varð undir eins glöð og hrygg, augu
 hennar fyltust tára, og hún gat aungvu orði upp komid.
 Hún tól á kinn Odysseifs, og mælti: Samarlega
 ertu Odysseifur, sonur sæll! og þekti eg ekki fyrir, að
 þú varst húsbóndi minn, en eg hafði þreifad um þig
 allan. Þá hún hafði sagt þetta, rendi hún augnum

til Penelopu, og ætlaði að gera hana vara við, að maður hennar væri þar innan hallar; en Penelopa átti eingan kost á, að líta við henni aptur, eða verða nokkurs vör, því Atena hafði snúld huga hennar annað. En Odysseifur þreif til hægri, hendi sinni, og tók fyrir háls kerlingu, en dró hana að sér með hinni, og sagði: Hví viltu steypa mér í ógæfu, fóstura mín! Þú sem hefir sjálf nært mig á brjósti þínum. Eg er nú heim kominn til míns fædurlands á tuttugasta ári, og hefi í margar raunir ratað. En fyrst þú varðst mín vör, og einhvörre gudanna skaut þér því í brjóst, þá þegi þú, svo einginn annar fái þetta að vita innan hallar. Því það skal eg segja þér fyrir satt, og það skal framgengt verða, að ef gud lætur þá gæfugu bíðla falla fyrir minni hendi, þá mun eg ekki þyrma þér, þó þú sért fóstura mín, þegar eg fer að drepa hinar átta báttirnar í höllinni. Hin vitra Euryklea svaradi honum: Einn að slíkt stuli þér af vörum líða, barn mitt! Þú veizt, hvað eg er gedfost og óhvítkynd. Eg skal ekki láta á neinu bera, heldur enn eg væri jafdfastur steinn eða járn. En eitt ætla eg að segja þér, sem þú skalt taka eptir. Gafi svo, að Gud láti þá gæfugu bíðla falla fyrir þinni hendi, þá skal eg telja upp fyrir þér ambáttirnar, í höllinni, bæði þær sem óvirða þig og eins hinar, sem ekki eru þar í sekar. Hinn ráðagóði Odysseifur svaradi henni og sagði: Hví viltu ljá þeim fyrir mér, fóstura? Þess gerist eingin þörf. Eg mun sjálfur geta kunnad þær grandt, og komið að rann um, hvorsu hvör þeirra er. Láttu heldur hljóðt yfir þessu, og fel gundunum á vald, hvorsu af skipast. Evi mælti hann, en hin gamla kona gekk út úr stofnunni, til að sækja fótlaugarvatn; því allt það vatn, sem hún áður

kom með, hafði steypzt uður. En er hún hafði langað hann, og smurt með vidsmjó:svidar feiti, þá færði Odysseifur stól sinn aptur nær eldinum til að verma sig, og breiddi tætrauna yfir orid. Hin vitra Penelopa tók þá svo til máls að fyrri bragði: Nú mun eg skamina stund hér eptir ega tal við þig, gestur, því seau er mál að gánga til hvílu fyrir hvers þann, sem hugaráungurs vegna má værdar njóta. En um mig er mjög þdru máll að gegna: einhver gud hefir lagt á mig ómællilega sorg; á daginn hefi eg það að sönna mér til afþreyngar í grátinum og harminum, að skoda hannorðir mínar og þjónustumeýanna í heiðergi mínu: en þegar nóttin kemur, eg allir eru í hvílu gengnir, þá ligg eg í rekkju mínni harmsfull, og hladað þá sárat fergir alla vega utan um hjarta mitt og ýfa það. Eins og hin bleika saunglóa, dóttir Pandaruss, sýngur fagurt fyrst á vorin, þar sem situr í þéttu lausi trjána, og breytir á ymsa vega sinni marghljóðudu rödd, harmandi Týlns, ástæran son sinn og Xetus konings, þann er hún eitt sinn vó með vopni ófyrirsynja: eins leikur hugur minn á tveim áttum um það, hvort eg, af virðingu fyrir sæng bónda míns og fyrir orðrómis sakir alþýðu, eigi að vera fyrr hjá syni mínum, og hafa stöðugt gát á þú, eigum mínum, þernunum og miuni hárcistu höll, eða eigi eg nú að gánga að eiga þann af Akkeím, sem gæfgastur er, og mín bidur hér í höllinni, og lætur flestar brúðargáfur af hendi rakna. Meðan sonur minn var barn að aldri og fyrirþaggjulaus, mátti eg ekki skilja við hús bónda míns og giptast þdru; en nú, þegar hann er vaxinn madur og kominn á besta æskuleid, þá mælist hann til, að eg fari heim aptur og burt úr höllinni, því hann minir því illa, að Akkear eti upp eig-

ur haus. Heyrdu, hvað mig hefir dreymt, og ráð þú drauminn: eg á hér 20 gæsir í hólínni, þær eru því vanar, að eta hveitiforn upp úr vatni, og hefi eg opt gaman af að horfa á þær. Nú þókti mér stór, kló; bjúg oru koma af fjalli ofan, hún draut þær allar á háls og gekk af heim dandum, lágu þær hvör um aðra þvera hér í hólínni, en ornin slaug upp í háfa loft. Eg þóktist hljóða og bera mig aumlega í svefninum, en hinar sagurlokkudu kourt Alfea slyktust utan um mig, þar sem eg var að kveina hörmulega yfir því, að ornin stóldi háfa drepid fyrir mér gæsirnar. Þá kom ornin aftur, og settist á þeljubrunina, taladi til mín mannsröðdu, og tók til að hugga mig: Vertu hughraust, dóttir hlús víðfræga Þaríusa, sagdi hún; ekki er þetta draumur, heldur heillavænleg vöskusón, og mun hún á þér rætast: gæsirnar eru bíðlarnir; eg, sem þér þókti áður vera oru, eg er bóudí þinn, og nú aftur heim kominn, og mun veita öllum bíðlunum illau dauðdaga. Þetta kvad ornin, en eg vaknadi af hinum sæta svefni, litadist um, og sá, að gæsirnar voru í hólínni, stóðu víð trogid, og átu hveitifornin, eins og vant var. Þinn ráðagóði Odysseifur svaradi henni og sagdi: Ekki tjáir að þýða þenna draum á annan veg, en esni liggur til, fyrst Odysseifur sjálfur hefir birt þér, hvorsu fara mun; er það nú ljóst, að öllum bíðlunum er bani búinn, og mun einginn þeirra undan stýra felgd og fjörjóni. Þin vitra Penelopa svaradi honnum: Gestur, opt verda draumar ómerkilegir og einber lofsleysa, og eigi gengur það allt eptir, er fyrir mann ber. Því tveun eru hlið hanna svipulu drauma, önnur hliðin eru af horni gjörð, en hin af fílsbeini; þeir draumar, er út koma um híd fágada fílsbein, það eru tál drauma.

ar og marklesnu draumar; en þeir draumar, er út koma um hornh'íðin, eru sannir draumar, og þegar menn fá slíka drauna, þá rætast þeir. Nú hygg eg, að þessi hinn vodafonegi draumur, sem mig dreyndi, muni eigi um þetta hlid komid hafa, og hefd þad þó verid óskandi, mín vegna og sonar míns. En eitt ætla eg að segja þér, sem þú skalt taka eptir. Nú, ser í hönd sá óhamingjudagur, sem hrekur mig út hús Odysseifs, því nú ætla eg að efna til araleiks. Odysseifur var því vanur, að setja upp í ród ekki færri en 12 arir í höll sinni, til að myndu og skiparengur; síðan nam hann stadar lánan svol frá, og skaut svo or í gegnum. Þessa þrant vil eg nú leggja fyrir bidlana. Heim, sem hægast veitir að draga upp bogann með handastí, og stýtur oru í gegnum allar 12 arirnar, honum skal eg fylgja til eiginorðs, og yfirgefa þetta sagra og gagn: anduga hús bónda míns, sem eg hugsa að mér muni verda minnstædri á síðan, og jafnvel dreyma til þess á næturnar. Hin rádagódi Odysseifur svaradi heani og sagdi: Þú heldvirða kona Odysseifs Laertessonar! fresta því eigi, að efna til þessa leiks í höllinni, því fyrir mun hin rádagódi Odysseifur koma hingat á fund þinn, en menn þessir sái með handastjórn dreg: id upp streng þessa hins fágada boga, og stotid er í gegnum ararangun. Hin vltra Penelopa svaradi honum: Ef þú vildir, gestur, sitja hjá mér hér í höllinni og stemta mér, þá mundi mér ekki síga svefn á angu. En þad má með angvu móti vera, að maðurinn sé ávallt svefulans, því hinir ódandlegu gudir hafa á skapad hvorjum dandlegum manni sitt hlutfall. Eg vil því gánga upp á lopt, og leggjast í rekkju mína, sem er þegjandi vottur til minna andvarpa, og hvað eptir ann:

ad hefir vofuad af tárur minum, síðan ad Odysseifur fór úr landi til ad vitja hvarnar óhamingjusamlegu Þrusborgar, sem eg aldrei má nefna. Þar mun eg hvíla, en þú leggst niður hér í hollinni, og annaðhvort þú um þig á gólfum, eða ligg í því rúmi, sem upp er búid handa þér. Ad því mæltu gekk hún upp á hinn glæsilega loptsal; ekki fór hún þángad einumul, heldur fylgdu henni nokkurar þjónustumejar. Og sem hún var upp kominn á loptid með þjónustumejunum sínum, þá tók hún til ad gráta Odysseif, sinn ástkarann mann, uns hin bláeyga Atena lét setau svefn síga á augu hennar.

Odysseifs drápa.

Tuttugasta bók.

Sunnat: Odysseifur liggur vakandi um nóttina, þar til Atena svæfir hann; hann vaknar vid harmatölur konu sinnar, og fær heillavænlega fyrirburdi. Næsta dag er tunglkomuhátid, og er þá búizt um í hollinni. Sjardmennirnir koma með blótfé til hátidarinnar; Odysseifur reynir hug Síletiusar. Vidlarnir ráða Telemakki banna, en aptrast frá því, setjast ad veizlu: Odysseifur er lostinn med hnútu, og spámadurinn Teóklýmenus burt rekin. Morgu bregdur nú kynlega fyrir bidlana ad veizlunni, og er sem þeir séu bráðfegir og heillum horsfir.

Stun ágæti Odysseifur bjó um sig í framhúsinu, hann breiddi undir sig óelta nautshúð, og þar ofan á mörg gærufinn af saudum þeim, sem Alfear slátrudu þar með-degi hvörjum. Þegar hann var lagstur fyrir, breiddi Þorýnnona yfirhofsá ofan á hann; lá Odysseifur þar vakandi, og var hngsandi um það, hversu hann mætti vinna bidlinnum eitthvört mein. Ambáttir þær, sem voru því vanar laungum og laungum, að hafa mál við bidlana, gengu nú út úr héliinni, þær flísudu hvor framan í aðra og voru hinar kárustu. Þá varð hjarta Odysseifs uppvæxt í brjósti hans, velti hann því fyrir sér í hnga stnum á margar lundir, hvört hann skyldi heldur hlaupa á fatur og drepa þær allar hvö-ja með annari, eða skyldi hann ein leyfa þeim að leifa lyst sína við þá yfirgángsömu bidla í hinnsta og síðasta sinni. Hjarta hans gnólradi í honum innanbrjósts, eins og greyhundur, sem hvarflar í kringum nýgotna hvolpa sína, og urrear að ókunnugum manni, og býst til að hlaupa í hann; eins gnólradi hjarta Odysseifs innanbrjósts af gremju yfir þessu hinu illa athæfi. Hann sló þá á brjóst sér, og hughreift sitt hjarta: vertu þottinmóðr, hjarta mitt, þú hefir eitt sinn fyrir þolad enn frekari skaprann, en þessa, þann dag er hlun ó- hemjulegi Rýflópur át fyrtr mér mína vöstu felaga; samt þreydir þú, þar til eg með ráðkænflu minni kom þér út úr helliinum, jafnvel þó þér þækti óshnt, hvört þú mundir fá lífi haldid. Með þessum ordum ávarp: að hann hjartad í brjósti sér, og héldr hjarta hans sér þá stodugt í skordum með miklu þolgæði, en sjálfur velt: ist hann á hmsar hlidar, líft og þá madur steiktr blóð: mærsidur yfir eldi brennanda, og snýr því á hmsar hlids ar, og lángr mjög eptir, að það sikni sem fyrst. Eins

veltist hann á húsar hlíðar, þá hann var að hugsa um, hvorsu hann mætti leggja hendur á þá ósvífnu bidla, þar sem hann var einn, en þeir margir. Þá kom Aletena til hans í konulíki, stígtu af himni ofan; hún gekk að hofdalagi hans, og taladi til hans þessum orðum: Hvi heidur þú svo völu fyrir þér, þú ógæfur samasti allra manna? Hér er heimili þitt, hér er kona þín í hollinni, og hér áttu þann son, er margur madur mundi óska sér að eiga slíkan. Þinn ráðagóði Odysseifur svaradi heunt og sagði: Allt er þetta satt að vísu, gyðja, sem nú segir þú. En eitt er það, sem mér er hugstædt, sem er það, hvorsu eg sáí lagt hendur á þá hina ósvífnu bidla, þar sem eg þó er einn míns líds, en þeir ávallt fjölmennir innan hallar. Enn er og annað, sem eg er enn meir hugfandi um; það er það, hvort eg skal hælís leita, ef eg fær þanad þeim með fulltíngi Seifs og tilbeina þínum. Vil eg biðja þig að hugleida þetta. Þín bláeyga gyðja Aletena svaradi honum og sagði: Heyr þú, ofurhugiun þínu! sérhvort madur leitar trausts hjá vin sínum, þó minna máttar sé en eg, og þótt hann sé daudlegur madur og ekki jafnt við ráðkænsku brúðinn. Eg þar á móti er gyðja, og hefi ávallt varðveitt þig í öllum þínum þrautum. Það skal eg segja þér skýlaust, að þó að 50 flokkar mælandi manna umkringdi okkur bæði og vildi drepa okkur í orustu, þá skýldir þú þó sá tekid naut þeirra og saudfénað að herfángi, og hafst á burt með þér. Eigri nú svefn þig! Það er mikil raun, að hafa andvökur alla nóttina í gegnum; en bráðum munstu leysast úr vandræðum þínum. Að því mæltu lét hún svefn síga á augnasbrár hans, en sú ágæta gyðja fór aftur til Olympos, þegar er svefninn tók til að renna í brjóst honum, sá

svefu, sem eydir áhyggjum hugarins og gjörir líðu manns
 lé magna. Þá vaknadi hans tryggva kona, settist upp í
 hjant mjöku sæng, og grét. En er hún hafdi svalad
 hjarta sínu á grátinum, bad hún ágæta kona fyrst til Ar-
 temisar: Artemis, þú hin virðinglega gyfja, dóttir
 Seifs! Eg vildi óska, að þú hleyprir nú þegar örn í
 brjóst mér, og tætir mig af lífi samfundis! eda þá, að
 stormbitur hrifi mig í loft upp, og seyfel mér um dymma
 vegu, og fleygdi mér út í forvada hins fríngrennanda
 Jardarstraums, eins og vindbitjirnr gerdu, þegar þeir
 svöptu burt Pandarus-dætrum. Gudirnir höfðu af
 lífi telid foreldra þeirra, svo þær voru einar eytir heima
 munadarlausar; en hin ágæta gyfja Afrodita sæddi þær
 á osti, sætn húnangi og ljúffengu víni: Zera veitti þeim
 vænleik og vitðmuni um fram allar konur adrar, hún
 hreintísa Artemis gaf þeim háfan vort, en Atena
 kendi þeim að vinna ágætir hannyrdir. Eitt sinn var
 hin ágæta gyfja Afrodita gengin upp til hins háfa
 Olymps til hins þrumuglada Seifs, atladi hún að bidja
 hann að veita þeim systur sagnadaræla giptingu, því
 hann veit allt hvað dandlegum mönnum er atlad, bæði
 meðlæti og mótlæti; en á meðan hrifu Eviptinornirnar
 meyrnar í burtu, og vístun þær hjá enum hrædilegu
 Hefndarnorum. Eins vildi eg óska, að gudirnir, sem á
 Olympi bíla, léti mig hverfa í burtu skyndilega, eda
 að hin fagurlofkada Artemis banadi mér með övum sínu;
 um, svo eg kæmist niður í þá óttalegu jörd með Odys-
 eif í huga mínum, og svo eingum manni, sem míni
 væri fyrir sér en hann, yrði unadébt að ráðahag vid
 mig. Þó nadur gráti um daga, eg sé mjög harméfull-
 ur í hjarta. Þá gétur samt mótlætid ordis bærilegt, ef
 manni verður svefusamt á nóttum; því þegar svefnin

nær ad breiða sig yfir brárnar, þá létur hann manninn
 öllu gleyma, bæði hinu góða, og eins því sem misjafur
 er. En um mig er mjög öðru máli ad gegna, þar sem
 einhverr gud sendir mér í svefni óttalega drauma, og
 nú í nótt var hann í rúminu hjá mér, í líki mannsins
 míns, og eins og hann var í hátt, þegar hann fór í leids-
 ángurinn, og varð hjarta mitt segid í svefninum, því eg
 hugsadi, ad þetta bæri ekki fyrir mig í draumi, heldur í
 vöku. Evo mælti hún, og brátt þar eptir tók til ad
 lýsa af degi. Þinn ágæti Odysseifur heyrði kveins-
 staði hennar, varð hann þá mjög áhyggjufullur, því
 honum virðist í huganum, sem kona sín bæri þegar kensl
 á sig, og stæði vid höfdalag sitt. Hann vöðladi saman
 yfirhöfninni og gærustinnunum, sem hann lá á, og lagði
 þau á stól í húsinu, en bar nautshúðina út, og lét hana
 þar. Síðan fórnadi hann upp höndum, og bad til Seifs:
 Þadur Seifur, fyrst þér gudiruir hafid mislausamega
 leidd mig yfir lád og lög heim í land mitt, eptir ad þér
 hafid látid mig sæta stórum hrakningum, þá bid eg, ad
 einhverr þeirra manna, sem hér eru inni vakandi, mæli
 mér einhverja ordheill, og Seifur láti einhvern fyrir
 boda birtast mér úti. Þannig badst hann fyrir, en hinn
 ráðvísí Seifur heyrði barn hans, og lét á samri stundu
 þrymu koma af hinum bjarta Olymp hátt ofan frá
 stjunum; varð hinn ágæti Odysseifur seginn þeirri
 jarðeikn. Þá varð konu nokkurri ordheill á munni;
 hún var ad mala í næsta húsi. Þar sem stódu kvarnir
 þær, er hann átti, þjóðhöfðinginn. Á þeim kvörnum
 mólu 12 konur byggkorn og hveitikorn til mannfæðis;
 höfdu þinar konurnar þá malad sitt hveiti, en ein kona
 hafdi enn ekki lofid vid sitt verk, því hún var kraptar-
 minni en þinar. Hún lét nú standa kvernina, og mælti

Það ord, er kóngingurinn tók mark á: Þadur Seisur, sagði hún, þú sem rædur yfir mönnum og gúðum, mikla þrumu hefir þú sendt af hinum styrnda hinu, og sér þó hværgi ský á lopti; ætlar þú víst að gefa einhvorum manni vísbendingu með þessari jarteikni. Best eina: íg mér vesælli, það sem eg nú mælist til. Eg óska, að bidlarnir matist þenna dag í síðasta sinni í húsum Odysseifs; þeir hafa gert kné min máttvana með óþolsaudi erfíði, að mala fyrir þá byggid. Eg vildi, að þetta væri í síðasta sinn, sem þeir sátu að veizlu. Eru mælti hún, en hinn ágati Odysseifur varð gláður við þessa ordheill, og við þá þrumu, sem frá Seisi kom; því nú vonaði hann að geta hefut sín á ójafnadarmonnum.

Nú söfnudust ambáttirnar í þeim fægru húsum Odysseifs, og kveiktu gláðilegan eld á eldstónni. Þá reis og Telemakkus úr rekkju, hinn godumlíki maður, og fór í kláði sín, hann lagði biturlegt sverð um herðar sér, og batt fagra ílftó undir fátur sér, tók síðan í hönd sér sterkt spjót með hvoßsum eitrobði, gekk inn yfir þröskuldinn, nam þar skadar, og sagði við Þorykleu: Þóstra góð, hafid þú veitt gestinum samilegt hvílu: rúm, og gefid honum mat? eða liggur hann einhvörskadar, um hirdingarlaus? Því þó móðir mín sé vitur kona, þá verða henni þó stundum svo mislagðar hendur, að hún hefir þann í hávegum, sem ekkert er að manni, en vífar aptur vörnum manni burt, án þess að sýna honum nokkurn sóma. Hín vitra Þoryklea svaraði honum: Elki þarstu, barn mitt, að áfella móður þína, saklaus er hún af þessu. Því hann sat, og drákk víntíð, eins lengt og hann vildi; hún baud honum líka meir að borða, en hann kváðst vera mettur. En þegar hann vildi gánga

til hvílu og fara að sofa, þá bauð hún ambáttunum að búa upp rúm handa honum; en hann, eins og einhvort mestri raunamaður og andnuleysingi, kvæðst ekki vilja sofa í rúmi með sængurflöðum í, heldur svaf hann úti í forstofunni á óeltri nauðshúð og sandagætum, en við breiddum um yfirhöfn yfir hann. Evo mátti hún, en Telemakkus gekk út úr hollinni, og hafði spjót sitt í hendi sér, og fylgdu honum fótfeáir hundar; hann gekk út á torg til hinna hardbrynjuðu Akkeá. En hin ágæta kona Euryklea, dóttir Gys Pisenorssonar, kalladi til ambáttanna: Komid nú skjótt! stólfvi sumar vatni á gölfid, sópi hollina og breiðt purpuradúfa á hina fallegu hástóla, og verid nú skjóttar! Adrar strjúki bordin með njarðarvættum alla vega í kring, og geri hrein flapkerin og hina fægru tvíhvölsudu bikara. Enn adrar flulu fara til lindarinnar eptir vatni, og koma skjótt með það. Því ekki mun á laungu líða, áður bidlarnir koma til hallarinnar; munu þeir koma mjög órla í dag, því í dag er almenn hátið haldin. Evo mátti hún, en þær hlýddu henni, og gerdu sem hún bauð: fóru 20 þerur til hinu ár tæru vatnslindar, en hinar sunnudust það sem gera þurfti inni í herbergjunum, og fórst þeim það kunnátrulega. Því næst komu inn þjónustuveinar Akkeá, og flusu eldividinn, var það atidséd, að þeir voru því verkli vanir. Þá komu ambáttirnar frá vatnsbólunum; og brátt á eptir þeim kom svínahirdirinn, hann hafði með að fara þrjú alivín, sem best voru af öllum svínunum, lét hann þau ian í falleg gerdi, þar sem þau gátu fengid sér sódur, gekk síðan til Odysseis, og talsadi blíðlega til hans þessam ordum: Sjúa Akkear þér nokkud meiri sóma, gestur, en áður, eða óvirða þeir þig í hollinni enn sem fyrr? Þinn ráðagóði Odysseifur

svaradi honum og sagði: Eg vildi óska, Eomeus, að gúðirnir hefðu þeirrar svívirðingar, sem þessir ofskopasmenn hafa í frammi með svo mikilli frekju í annars manns hlíf; er nú svo komið, að þeir svífast einfis. Þannig töludust þeir við um þetta.

Þá bar að geitahirdirinn Melantius, hann hafði með sér geitur þær, sem seitaftar voru í öllum geithjörðum; áttu þær að vera til bordhalds hauda bidlunum; með honum fylgdust tveir smalamenn. Hann batt geiturnar í þeim ómánda stólpagangi, síðan taladi hann þessum smánarordum til Odysseifs: atlarðu enn þá, gestur, að vera að bjóða þér matar hjá mönnum hér í hólunni, svo einginn hafi fríð fyrir þér? atlarðu ekki að snáfa á dyr? Eg sé það, að við skiljum ekki til fulls hédan af, fyrir enn við reynum með okkur. Það er ekki eins og við séum þeir einu af Afkeum, sem höldum veizlur. Svo mælti hann, en hinn ráðagóði Odysseifur, svaradi honum aungva, hann skól höfudid, en mælti ekki, því hann hngsadi honum illt niðri. Næst eftir þá kom þriðji hirdirinn, það var hinn fyrimaunlegi Siletius, hann færði bidlunum gelða kú og seitar geitur: höfdu ferjumenn flutt þá yfir sundid, þeir ed vanir eru að veita flutning hvörjum manni, sem til þeirra kemur. Hann batt féð trúlega í þeim ómánda stólpagangi, gekk svo til svínahirdisins, og spurði hann: Svínahirðir, hvort er þessi ókunni maður, sem hér er nýkominn í hús vort? hvorra manna segist hann vera? hvar er ætterni haus og fædurland? Hinn ógæfusami maður! sannarlega er hann því líkur á vort, sem hann vært einhvort konungur. Von er, þó gúðirnir láti við, færla ferdamenn rata í ymisleg báginði, þegar þeir

einnig úthluta konungmönnum sinn mótlætis flamt. Ald því mæltu gekk hann til Odysseifs, rétti honum hönd sína, taladi til hans fljóttum ordum og sagði: Sæll vertu, gestur góður! eg óska, að þú hljótir hamingju síðar mér, þó þú eigir nú við bágan kost að búa. Faðir Seifur, einginn gudanna er jafnmeinsamlegur, sem þú! Þú hlífist eigi við að steypa þeim mönnum, sem þú hefir sjálfur alld, í volæði og hörmurleg bágiandi. Eg svitnadi, þegar eg sá þig, og mér vöknadi um augu, því þá datt mér Odysseifur í hug. Eg bjóst við því, að hann ráfi nú eins manna á meðal, í líkum tötum og þú, ef hann annars er enn á lífi, og sér ljós sólarinnar. En sé hann dáinn og kominn til Gadesar heimkynna, þá hefir hinn ágæti Odysseifur illu heilli sett mig, meðan eg eun var úngur sveinn, yfir nautahjarðir sínar í landi Kefallena. Þær eru nú ódum að fjölga, svo færdu gegnir, og varla erú eg, að kyn hinna ennisbreidu nauta ærlist svo drjúgum hjá nokkrum manni út í frá. En nú eru aðrir menn, sem bjóða mér að flytja til sín nautin til bordhalds handa sjálfum þeim: steyta þessir menn því ekki, þó sonur hans sé innan hallar, og óttast heldur ekki hegningu gudanna, því nú er svo komid, að þeir ætla sér að stipta milli sín eigum koningsins, þar ed hann hefir svo lengi á burtu verid. Nú er eitt, sem hugur minn er að velta fyrir sér innanbrjósts á margar lundir: mér þykir að sonnu illt, meðan sonur hans lifir, að leggja af stad með nautin, og fara í annad bygðarlag til útlendra manna; aptur finnst mér hitt eun verri, að vera hér fyrir og sitja yfir annara manna nautum við slíkar rannir. Og fyrir laungu væri eg úr landi farinn og kominn til einhvers annars völdugs

konings, þar ed eg get ekki unad lengur vid svobúid, ef eg væri ekki enn þá ad vona eptir, ad minn ógæfufami húsbóndi kunnir ad koma einhvörstadar ad, og skökkva burtu bidlunum úr höllinni. Þinn rádagóði Odysseifur svaradi honum og sagdi: svo lízt mér á þig, nautahirdir, sem þú munir hvorki vera vondur madur, né ógreindur: sé eg sjálfur, ad þú munir hafa vitðmuni ad geyma. Þar fyrir vil eg seaja þér nokkud, og leggja þar vid dýran eid: Viti þad Seifur, aðstur guda, viti þad gestabord og eldstalli hins ágæta Odysseifs, sem eg nú er til kominn, ad Odysseifur mun víðulega heim koma, meðan þú ert hér, og muntu sjá mega, með angum þinum sjálfs, ef þú vilt, hvorsu hann mun af lífi taka bidla þessa, sem hér eru nú húsráðendur. Nautahirdirinn svaradi honum: eg vildi óska, gestur, ad þetta rættist, sem þú segir; þá skyldir þú sjá, hvad eg má ætla mér, og hvada krapt eg hefi í lögum. A sama hátt bad Æomeus til allra gudanna, ad hinum fjölvitra Odysseifi mætti audnast ad koma heim aptur til húss síns. Þannig ræddust þeir vid um þetta.

Bidlarnir höfdu nú þad ráð með höndum, ad veita Telemakki dauda og fjörtjón; en þá slaug spáfagl nokkure til vinstri handar þeim, þad var há; fleyg oru, og héldt á sjálfandi dúfu í klónum. Þá tók Amfinomus svo til orða og mælti: Ekki mun; um vér; vinir, fá þessari ætlun fram komid, ad fyrir koma Telemakki; komid, látum ós ganga til borda! Sve mælti Amfinomus, og féllust þeir á þad, sem hann sagdi; gengu þeir þá inn í höll hins ágæta Odysseifs, og lögdu þsichastir sínar á legubekkina og

háttólana, tóku síðan til að slátra stórum saudum og feitum geitum, þeir slátrudu og alisvínunum og einu útsvöldu nanti af hjördinni. Þegar þeir höfdu steikt slátrid, komtudu þeir það; sunir blöndudu vín í skapkerinn, en svínahleðirinn bar bikarana í kring; hinn fyrirmannlegi Siletius bar braud til þeirra í fallegum korfum, en Melantius stækta vínid; tóku þeir nú til þess tilreiðda matar, er á bord var borinn. Telemakkus gerði það af kænslu sinni, að hann valdi Odysseifi sæti inni í hinni gólfostu stofi við stelnþröskuldinn, og setti þar handa honum stól heldur lélegan, og létid bord þar hjá, lagði svo fyrir hann nokkura bita af slátri, stækta vín á gullbikar, og talaði til hans þessum ordum: Þér skaltu nú sitja, og drekka vín, eins og aðrir menn; en eg skal afstýra því, að nokkurr bidlauna móðgi þig í ordum eða leggi til þín; því þetta hús er eingin almannanna stofa, heldur hús Odysseifs, sem hann eignaðist sjálfur mér til handa. En þér, bidlar, heptid nú skap yðar, að þér eigi hafid í frammi uein smánaryrði eða ofríki, svo að ekki rísi upp neinar þrætur eða deilur. Evi mælti hann, en þeir bitu allir á varirnar, og furdudu sig á, að Telemakkus skyldi vera svo djárfmáttur. Þá sagði Antinóus Eopitesson til þeirra: Þolum Telemakku-
 usi, Akkear, þó hann gerist heldur hardur í ordum, þar sem hann heitist mjög svo við oss, fyrst Seifur Bronusson losaði oss ekki hitt; annars mundum vér fyrir laungu vera þínir að þagga nidei honum, þó hann sé skorinordur, þegar hann er að tala. Evi mælti Antinóus, en Telemakkus hirðti ekki um, hvað hann sagði. Kallararnir fóru nú um borgina með þá hundr; aðá sórn, er gudunum var helgud; og þínir hárrúdu

Áttævar söfnudust saman hjá hinum fluggafulla lundi, er helgabur var hlumum lángsteita Appolloni. Nú sem bidlarnir höfdu steikt hriggjarstykkin og tekid þau af teinu unum, skómtudu þele kjórid, og settust að dýrdlegri veizlu. Frammisköðumennirnir legðu fyrir Odysseif deildan verð, jafnuilkinn og þeir sjálfir fengu, því svo hafði Telemakkus boðid, sá áskari sonur hins ágæta Odysseifs. Atena lét hina vösku bidla enn ekki með öllu hætta móðgandi smánarörðum við Odysseif Laertesson, til þess honum skyldi verða enn sárara í skapi. Meðal bidlanna var maður nokkurr, ofstopi í skapi, hann hét Ktesippus, og átti heima í Sámsey. Hann var vellaudgurr af fé, og gerðist því til að bidla til konu Odysseifs, þess er lengi hafði á burtu verið. Hann kvad nú svo að orði við hina yflegangssömu bidla: Skyldid til, þér hinir vösku bidlar, meðan eg tala fáein orð; gestur þessi hefir nú fengid sinn flamt, jafnt við aðra, eins og vera ber: því það er ekki sémilegt, og ekki heldur réttvíst, að setja hjá gesti Telemakkusar, sem koma kunnu í þessa höll. Gott og vel! eg skal gefa honum gestgjöf, sem hann getur aptur gefid í þóknun, annaðhvort badkonunni, eða þá einhverjum þræli þeim, sem hér er í höll hins ágæta Odysseifs. Þá hann hafði sagt þetta, tók hann nauts: fót, sem lá í kórsumni, og kastadi af affli. Odysseifur vél höfði sínu lítid eitt til hlidar, glötti við tönn og hló kaldahlátri í hermdarhug, en nauts: fóturinn, sem Ktesippus fleygdi, lendi í veggnum. Telemakkus átalði þá Ktesippus, og mælti: Sannarlega var það heppni fyrir þig, Ktesippus, að þú mistir gestsins, þar hann fordadi sér sjálfur við storinu, því annars skyldi eg hafa lagt þig í gegn með mínu oddhvaska

spjóti, og þá hefdi fadir þinn getad haldid hér erfi þitt í stad brúðkaups. Þad er því bön mín, ad einginn ydar brýddi á ósöfnudi hér á heimili mínu; því nú hefi eg fengid skynbragd og vit á því, sem er gott og ílle, þar sem eg sýr meir var sem barn. Samt sem ádur horfi eg med þolinmædi uppá þad, sem hér fram fer, ad sandunum er slátrad, vinið drukkid, og matnum eydt: því einginn má vid margnum. Gjórid nú svo vel, og hafid ekki lengur í frammi nein vondskuverk í óvinsamlegum hug. En sé þad ætlan ydar nú, ad bana mér med vopnum, þá er eg sáttur med, ad þér gerduð þad; því mér þykir miklu betra, ad liggja dauður, en ad horfa alltaf uppá þann ósöma, ad gestir séu hraktir og hrjádir, og ambáttir smánarlega dregnar um hin fallegu herbergi. Eyo mælti hann, en þeir urdu allir ordlausir, og þögdu. Uu síðir tók Agelás Damastors-son svo til máls: Enginn má reidast sannmælunum, gódir menn, eda svara þeim illu. Látid nú af ad hrekja gest þenna, eda nokkurn af þrælum þeim, sem eru á heimili hins ágæta Odysseifs. En eitt vinsamlegt ráð vil eg gefa Telemakki og móðir hans, ef þeim líkar báðum svo ad hafa. Medan þið hofduð nokkura von um, ad hinn ráðsvinní Odysseifur mundi aptur heim koma, þá var ykkur ekki láanda, þó þið biduð hans, og hélduð bidlunum hér í höllinni; því þad hefdi verid sujalræði, ef líkindi væru á, ad Odysseifi þrði heim komu audid, og hann mundi aptur hínagad koma til hallarinnar. En uu er þæru máli ad gegna, þar sem

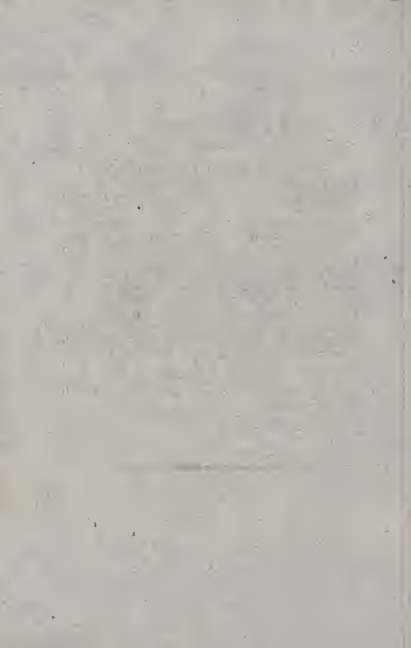
Það er augljóst, að honum verður aldrei framár heimfömu andid. Þar þú þvi, og setst á tal við móður þína, og seg heuni, að hún skuli giptast þeim, sem gæfgastur er, og flestar gjafir lætur af hendi takna við hana, svo þú sjálfur megir hafa þann sögnud, að setjast að allri sód; urleifð þínn, og búa að þínu sjálfur, en hún taki við búráðum á annars manns helmill. Hinn greindi Telemakkus svaradi honum og sagði: Nei, Agelás, eg hefi aldrei hamlad giptingu móður minnar, það sver eg við Seif og við allar raunir södur mins, sem nú er liflega annaðhvort dáinn, eða á hrakningi langt í burt frá Iðku. Eg hefi miklu fremur ráðið henni að giptast þeim manni, sem henni væri að flapl, og þar á ofan hefi eg gefið henni stórgjafir til þess. En það get eg ekki fengið af mér, að vera svo ráðrikur, að vísa henni burt af heimillun; Gud forði mér frá þvi! Svo mælti Telemakkus, en Pallas Athena gerði bidlunum óstjórnlegan hlátur, og truflaði hyggju þeirra: tókn þeir nú til að hlæra einhverneginn annars lega, þeim sýndist ketid, sem þeir átu, vera alblóðugt, augu þeirra fylltust tárur, og huga þeirra tók að óa fyrir einhverri hrellingu. Þá tók hinn godunlíki Teo- klymenus svó til orða. Besalir menn, hvada óham- ingja er það, sem að yður gengur? Hæfud og ássjánte yðar og kné eru mykri hulin; harnakvein rísa upp, og kinnur yðar vökna af tárur; veggirnir og þær sögru veggjahvylftir eru blóði drifnar; forstofan og forgard; urinú úir og grúir af vofum, sem fara vilja niður í

dimmuna í Myrkheimi; sólin er af himni horfin, og hræðilegt myrkur á döttid. Svo mælti hann, en þeir hlóu dátt ad honum. Þá tók Þorýmákkus Polybusson svo til orða: Þessi gestur, sem hingat er ufi kominn frá útlandum, er ekki med öllu ráði. Þad er því best, sveinar, ad þér færid hann út úr hollinni, svo hann komist fram á forgid, fyrst honum þykir vera fluggshynt hér inni. Hinn godunnliki Teóflýmenus svaradi honum: Eingin þægd er mér í, Þorýmákkus, ad þú láttiv fylgja mér; eg hefi enn augu mín og eyru og báda fætur mína, og enn er vit mitt óbrjálad. Med þessu ætla eg ad bera mig ad komast út, því eg sé, ad nú fer í hönd sá óhamingju dagur, sem einginn mun sá umflúid eda undausthætt af yður hidlumum, sem hafid frekjusulle ósriki í frammi vid adra menn í höll hins ágæta Odysseifs. Ad því mæltu gekk hann út úr þeim fagursettu herbergjum, og fór heim til Píreusar, sem tók á móti honum súflega. Vidlarnir litu nú hværr upp á annan, og reyndu til ad erta flap Telemákkusar, med því ad spottast ad gestum hans; og þá sagdi einhværr af þeim ófarhugudu úngmönnum: Einginn maður er ógestfælli en þú, Telemákkus, þar sem þú hefir dregid ad þér slíkan flótkummann, sem snifur út braud og vín, kann ekkert verk ad vinna, er linur og hækulaus, og ekki nema eintóm byrði fyrir jörðina; og eins var hinn karlinn, þessi sem uppstóð til ad spá fyrir ofs. En viljir þú minnu ráðum fram fara, sem þéc mun ráðlegast vera, þá munum vér skjóta gestunum í

róðrar ferju, og flytja þá á land í Sikiley, getur þú fengid þar fullt verð fyrir þá. Evo mæltu bidlarnir, en Telemakkus hirðti eigi um, hvað þeir sögdu; hann taladi ekki ord, en hafði augun á fædur sínum, og beid ávallt þeirrar stundar, að hann mætti leggja hendur á þá ósvífnu bidla. Hin vittra Penelopa Þkaríusdóttir hafði sett sinn sagra stól andspænis á móti stofudyrnum, og heyrði því, hvað hværr þeirra taladi þar inni. Bidlarnir sátu nú að vísu hlærandi að dagverdinum, því veizlan var hin besta og dýrlegasta, er mjög mörku hafði slátræð verid: en kvöldverdur getur einginn hvum; leidari verid, er sá kvöldverdur, er gyðjan og hinu hrausti kappi ætludu bráðum að halda bidlunum, því þeir höfdu fyrir haft ósvífnunni í frammí.

Leidréttingar.

Þrettánda bók, bls. 9. l. 5, þjuggu l. þjuggu; l. 6, útan l. utan; 11. l. 17, stöðum l. stöðvum; 14. l. 25, fé l. fé. Sjórtánda bók, bls. 19. l. 19, hafði l. hafði; 23. l. 19, uppi sæmb l. uppi sæmb; 33. l. 14, svína-
hyrdir l. svínahyrdir; l. 18, Krónus l. Kronus; 34. l. 5, blóðid l. blótid; l. 6, svíns l. svíns; l. 13, eldinn l. eldinn; 36. l. 7, þér l. sér; 38. l. 2, nordanattinni l. nordanáttinni. Fimmtánda bók, bls. 40. l. 13, bófa-
sterku l. hófasterku; 42. l. 16, hér l. þér; 43. l. 24, minn l. minn; 44. 12. Penelopa l. Selena; 45. l. 25, mun l. mun; 46. l. 17, Sýlaakuso l. Sýlakuso; 48. l. 21, velfléttu l. velfléttu; 50. l. 14, sæk l. sæk; 51. l. 16, Es l. En; 53. l. 15, dóttur l. dóttir; 55. l. 2, flakum l. flakum. Sextánda bók, bls. 60. l. 29, gjafir l. gjafir; 61. l. 25, beri l. bæri; 62. l. 22, bíða l. að bíða; 63. l. 10, fœdur l. fœdur; 64. l. 2, fyrir l. fyrir; l. 27, tárin l. tárin; 65, l. 8, fjarfalega l. fjarfalega; 71. l. 32, ord l. ord; 73. l. 6, bláeiga l. bláeyga; l. 32, hvar l. hvar.

Ad aflokinni Embættis = gjörd í kirkjunni, þann 2. Febrúarii 1840, verður af Skólanum Hátið haldin í minningu Fæðingar = dags vors allra nándugasta Konungs Fridriks Sjotta; viðjum vér því, með þessu Bods = riti, audmjúflega og ástfámlega Skólans Forstjóra, og adra Skóla = vini og velunnara, að þeir vilji ásamt með oss þessa Hátið halda, G u d i og Konúnginum til verdugs lofs og heidurs.

Bessastodum þann 1. Jan. 1840.

